

Nagyapó Meséskönyve

Mesék és versek

Szerkesztette: Pósa bácsi.

BUDAPEST
Singer és Wolfner kiadása

TARTALOM

Haragosan mormol.
Szöszeke Lili.
A százlevelű csudafű.
Csitt, valamit sűgok, hékám!
A béka és a két daru.
Csali mese.
Peti szerencsėje.
A fehér egerek királynėje.
Levelet ír Rózsika...
A farkas, róka és teve.
Aranyos Katicza, meg a tündér-babák.
Ernő, Ödön, Ilonka.
Jaj, jaj!
Falusi reggel.
A pórúljárt kutyus.
A mumus.
A világtalan király.
Nagy út.
A róka, a bagoly meg a szarka.
Hull a hó.
Nagyapó sípja.
Sárkány-história.
Ferike - Mariska.
A törpék kincse.
A kis egér farkinczája.
Játékok
1. Kőjáték.
2. Elvesztettem zsebkendőmet...
3. Én kis kertet keritek.
Anya születése napjára.
Nini, kácsa!
Virág nyílik...
Az oroslán.
A vitéz Erzsike.
A vörösbegy.
Két jó testvér.
A dalok királya.
A csengetyűs nyulacska.
A felsűlt róka.
A kis kukta.
A tündér és a virágok.
Susog a szellő.
Brekeke és Zsákrágó úrfiak utazása.
A dalos béka.
Utazás a vízirózsán.

„A Nagypó meséskönyve” írói:

Abonyi Árpád
Bársony István
Barta Irén
Benedek Elek
Berta néni
Bródy Sándor
Egri György
Endrődy Sándor
Fáy J. Béla
Faylné Hentaller Mariska
Fülöp Áron
Gárdonyi Géza
Gerő Károly
Herczeg Ferencz
Herman Ottóné
Herrmann Antal
Hetyey Gábor
Jókai Mór
Kecskeméti
Kóbor Tamás
Komócsy József
Kozma Andor
Krasznainé
Makai Emil
Mocsáry Béla
Murai Károly
Nógrádi Pap Gyula
Pósa Lajos
Rákosi Viktor
Sebők Zsigmond
Simonyi Zsigmond
Szomaházy István
Tábori Róbertné
Thury Zoltán
Tóth Béla
Tutsek Anna
Ujfalusi Sándor
Zsiga Elek

Haragosan mormol.

Haragosan mormol

A hullámos tenger:

- Mit akarsz a parton

Te, kicsike ember?

- Három ágú horgom

A vízbe bocsátom:

Czethalat akarok,

Zöld-szemű barátom!

- Hátha nem jön czethal!

- Akkor itt a gyöngyház!

- Hátha az se lenne!

- Lesz helyette majd más!

Megfogok egy hajót.

Fel is ülök rája,

Elmegyek a messzi

Óperenciára.

Megnézem a tündér

Hires birodalmát,

Haza hozok, hipp-hopp!

Egy zsák arany-almát!

Szöszke Lili.

Szöszke Lili piros könyvet forgatott,
Nézegette egyre-másra a lapot.
Telistele csupa mese, csupa kép!
Hej! Egyik se mulattatja Lilikét.

Bús szemében megcsillantak a könnyek,
Haragosan dobta fűbe a könyvet.
- Mi a hiba? - Kérdi tőle a rigó.
- Nincsen benne alma, dió, mogyoró!

A százlevelű csudafű.

[...]¹

- Hallod-e, te kis leányka, tudom én, hogy mi járatban vagy: meg akarod gyógyítani az édes anyádat. Hát tudd meg, hogy az édes anyád betegségének csak egy orvossága van: a százlevelű csudafű. Ennek a fűnek éppen száz levele van, sem több, sem kevesebb, s fehér virága, olyan, mint a csillag. Ha fölkelysz, indulj ettől a fától napkeletre s estére egy kis házikóba érsz: onnét majd tovább igazítanak.

Az ősz öreg ember ezzel eltűnt, Juliska felébredett s elkezdett gondolkozni az álmán. Hej, Istenem, ha úgy lenne, a mint az ősz öreg ember mondotta!

Telerakta a kötényt ennivalóval s ment egyenest napkeletre. Még egy hajításnyira sem ment, egy ösvényre talált. Beleállott az ösvénybe s ment előre, ki nem tért belőle s hát a mire esteledett, alkonyodott, megérkezett ahhoz a kicsi házikóhoz. Bemegy a házba, köszön illendőképpen:

- Adjon isten jó estét, öreg anyám!

Mert, hogy szavamát ne felejtsem, egy öreg asszony ült a tűzhely előtt.

- Adjon Isten, - fogadta az öreg asszony, - hát te hogy kerültél ide? Mi jóban jársz?

Mondja Juliska:

- Jaj, lelkem öreg anyám, nagy az én gondom: a százlevelű csudafűvet keresem, ha megtalálnám. Nehéz betegségben sínylődik az édes anyám s azt mondta álmomban egy ősz öreg ember, hogy csak attól gyógyul meg az édes anyám.

- Hm, szógám, azt én is szeretném megtalálni. Mert úgy nézz reám, hogy éppen hatszáz esztendő vagyok s háromszáz esztendeje sínylődöm én is, se nem élek, se nem halok. A százlevelű csudafűnek hallottam én is a hírét, de nem tudtam rátalálni. Hanem ezen az erdőn túl lakik az én néném, az talán útba igazít. Most csak maradj itt éjszakára. Vacsorázzál s feküdjél le, reggel majd tovább mehetsz.

Adott Juliskának jó vacsorát, vetett neki puha ágyat, aztán lefeküdtek.

Eltelik az éjszaka, fölkelnek s azt mondja az öreg asszony:

- No, édes leányom, ha találsz százlevelű csudafűvet, hozz nekem is bár egy szálat. Nesze, van egy aranydióm, ezt is neked adom, hátha veszed valami hasznát.

Megköszöni Juliska az ajándékot, elbúcsúzik, de a mikor indulóban volt hallja, hogy az öreg asszony szólít valakit: Hopp, Dorombos, kísérd ki ezt a leánykát!

Abban a pillanatban a kemence háta mögül eléugrik egy tarka macska, Juliskához dörgölődzik s elindul előtte. Ment, mendegélt a macska, utána Juliska, s mikor egy keresztúthoz ért, ott megállott, az első lábát a napkeletre térő út felé nyújtotta, mintha mondta volna: arra, arra!

Elbúcsúzott Juliska a macskától is, ment, mendegélt az úton s addig meg sem állott, míg a rengeteg erdőből ki nem ért. Hát csakugyan ott volt egy kis házikó, kicsi házikóban egy még öregebb asszony. Lehetett az kilencszáz esztendő.

Bemegy Juliska, köszön illendőképpen, az öreg asszony fogadja s kérdi, hogy mi jóban jár.

¹ A digitalizált példányban itt egy oldal hiányzik! (az elektronikus változat szerkesztője)

- Hej édes leányom, én hallottam hírét a százlevelű csudafűnek, azt is tudom, hol terem: Tündérországba, a tündérek kútja körül. Szedtem is volna én abból, de a tündérek úgy őrzik, mint a szemük világát. Én már sokszor szerencsét próbáltam, de közel sem eresztettek, mert a tündérek erősen haragusznak rám, a mióta ittam az örök élet vizéből. Mert az van abban a kútban. No, ha ittam, ezerszer is megbántam, mert sem nem élek, sem nem halok. Nehéz betegségben sýnylödök, szeretnék meghalni s nem tudok. Hiszen csak egy szálat kapnék abból a százlevelű csudafűből, akkor nem bánnám az örök életet!

A közben vacsorát főzött, ágyat vetett az öreg asszony s vacsora után lefeküdtek.

Reggel azt mondja az öreg asszony:

- No, Juliska, látom, hogy a hugom is egy aranydiót adott, adok egyet én is, de ha szerencsével jársz, hozzá azután nekem is egy szálat abból a csudafűből.

- Hozok, öreg anyám, hozok.

Megköszönte a szállást, az arany diót s indult Tündérországba.

Mondja az öreg asszony:

- Hát te mit gondolsz, te leányka? Ha olyan öreg leszel, mint én, akkor sem érsz gyalog Tündérországba. Pedig úgy tud meg hogy én kilencszáz esztendeje taposom a földet. Várj csak egy kicsit.

Kiszólt az ablakon:

- Hé, világ táltosa! állj elé!

S hát, Uram, Teremtőm, abban a pillanatban nagy nyerítéssel az ajtó elé toppan egy ötlábú vasderes paripa. Aranykantár a fejében, gyémántos nyereg a hátán, ezüstpatkó a lábán.

- Ül rá!

- Jaj, Istenem! nem merek!

- Ne félj, csak ülj rá, nem esel le róla.

Aztán szólt a vasderesnek!

- Hallod-e, vasderes, a fejed s ez a leányka!

A vasderes intett a fejével, aztán szépen lehasalt a földre s mondta Juliskának: ülj reám, kicsi gazdám, ne félj.

De már most egy cseppet sem félt Juliska, ráült a vasderesre; az meg, hopp! egyet ugrott, kettőt szökött, neki vágott a levegőégnék, repült, mint a gondolat, zúgott-búgott a levegő a nyomában. Repült, repült a táltos erdők, mezők, tengerek felett s egyszerre csak elkezdett ereszkedni lefelé, szépen leszállott a földre.

Az ám, a földre. De milyen föld volt az! Mint a puha selyem. Selyemfű termett itt, selyemfű között aranyvirágok, csupa csengős aranyvirágok. Ha csak egy kicsit mozdult a szél, úgy csengettek, hogy Juliska azt hitte, a mennyországban van. Nem a mennyországban volt, hanem a tündérek országában.

Megszólalt a vasderes:

- Látod-e azt a kutat, Juliska?

- Látom, látom, hogyne látnám. Ragyog, mintha szinaranynyal volna körülkerítve.

- Azzal is van az: ez a tündérek kútja. Itt terem a százlevelű csudafű. Eredj csak oda, most nem őrizi senki.

Odamegy Juliska, lehajol egy százlevelű csudafű után s hát, a mint le akarja szakítani, honnét, honnét nem, melléje toppan egy tündérfű.

- Ohó! mit csinálsz itt, hékás? Ez az én apám országa, hogy mertél ide jönni?

- Jaj, Istenem! - sírt Juliska - te bizonyosan a tündérmagyar fia vagy.

- Eltaláltad, az vagyok. Jere az apámhoz. Itt maradsz holtig tartó nehéz rabságban.

Sírt szegény Juliska, hullott a könnye, mint a záporosó, s kérte, olyan szépen kérte a kis királyfit:

- Ne vigy rabságba, te királyfi, beteg anyámnak akartam vinni ebből a csudafűből. Nézd, van két aranydióm, neked adom, csak ereszd szabadon s adj ebből a csudafűből.

- Kell is nekem a te aranydiód, - mondotta a királyfi. - Van az én apámnak ezer zsákkal, különb, mint a tied.

- De már azt nem hiszem, - mondotta Juliska s elévette a két diót.

A mint elévette, hogy, hogy nem, mind a kettő felpattant s im halljatok csudát, két aranytollú madár volt benne. S ez a két aranytollú madár egyszerre elkezdett dalolni, de olyan szépen, hogy a királyfinak szeme, szája tátva maradt a nagy szívbeli gyönyörűségben.

Azt mondta Juliskának:

- Hallod-e, te kis lány, igazad van: nincs ilyen aranydiója az én apámnak. Szedj annyi csudafűvet, a mennyit elbirsz, csak add nekem ezt a két diót.

Bezzeg hogy adta jó szívvel Juliska. Egy szempillantásra tele szedte a kötényét százlevelű csudafűvel, azzal felült a vasderesre s hipp, hopp! ott leszek, a hol akarok, - egy szempillantásra ott volt a kilenczszáz esztendő öreg asszony nál.

Az öreg asszony egyszeribe orvosságot főzött egy szál fűből s csak egy cseppet ivott, nem volt semmi baja, egészen megfiatalodott.

Ment a másik öreg asszonyhoz, annak is adott egy szálát, az is mindjárt jobban lett. Hej, édes jó Istenem! örült Juliska. Sietett haza, a hogy csak győzték a lábai. No, éppen jókor érkezett. Erzsike már ott várta, leste a kapuban; vajjon jön-e már, mert szegény anyjuk még betegebb lett, mikor megtudta, hogy Juliska világgá ment.

- Hozom a csudafűvet! - kiáltotta messziről Juliska.

Ez volt csak az igazi öröm. Az édes anyjuk még aznap jobban lett. Aztán híre ment országvilág a százlevelű csudafűnek, drága pénzen vették Juliskától. Nem nyomorogtak többet, volt minden, a mit szemük, szájuk kívánt.

Így volt, vége volt, mese volt.

Csitt, valamit súgok, hékám!

Csitt, valamit sugok, hékám!
Van nekem egy szép bokrétám.
Zúg az erdő, zúg a malom,
Azt zúgja, hogy neked adom.
Kis kertben, nagy kertben,
Balogparti berekben
A rózsafa termette...
Kis Petike viselje.

Én, Ilonka, csak azt súgom:
Köszönöm a rózsát, húgom.
Te kedves kis rózsás tenyér,
Kell-e egy kis vajás kenyér?
Siccz, te czicza! Jaj, jaj, jaj!
Mind lenyaltad, hol a vaj!
Mit is suttogsz, Ilonkám,
Oda van az ozsonnám!

A béka és a két daru.

(Mese.)

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer két daru. Ez a két daru őszi vándorlás idején egy békával találkozott. A béka kérte őket, hogy vigyék őt is magukkal.

- Szívesen, - mondta a két daru - de hogyan? Repülni nem tudsz. Ha tudsz valami módot, hogy velünk jöhess, jól van, elviszünk.

Ekkor a béka egy nádszálat vett elő:

- Fogjátok meg a nádszál egy-egy végét. Én majd a közepét fogom meg, így aztán útra kelünk.

Úgy is tettek, a hogy a béka mondta.

Ezt a csodát meglátták az emberek s eltűnődtek rajta. Kérdezték is:

- Ki volt az az okos, a ki ezt így kitalálta?

A béka kevélyen odaszólt az emberekhez:

- Én voltam az az okos!

De bezzeg megjárta a nagy okosságával, mert a mikor megszólalt, a nádszálat kieresztette a szájából és a földön úgy odavágta magát egy tőkére, hogy soh'se kelt föl többet onnan.

A két daru krúgatva szállt tovább, messze, messze tengerekre, a hol ilyen okos békát nem találtak sehol.

Csali mese.

(A nyelvőr után.)

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, a korpakazalokon túlnan volt, az üveg-hegyeken innen volt; volt a világon egy ember. Egyszer az ember kiment a fiával szántani. Szántanak, szántanak; egyszer csak így kiabál a fiú az apjának:

- Hallja kend, édes apám, találtam egy kulcsot.
- Ejnye fiam, de jó volna, ha találnánk hozzá egy ládát.

Avval aztán tovább szántanak.

Kis vártatva megint fölkiált a gyermek:

- Ehol-e, találtam egy ládát.

Akkor aztán kinyitották; hát, uram fia! mi volt benne? egy kis rövidfarkú egér.

Ha ennek az egérnek a farka hosszabb lett volna, akkor a mesém is tovább tartott volna.

Peti szerencsége.

Szomszédúrék pajkos fia,
A Peti,

A jó almát, piros almát
Hej, be nagyon szereti.

Alva, ébren vágyva gondol
Reája,

Hát egyszer csak nyitva maradt
Szomszédúrék kamrája.

Ucczú neki! - pajkos Peti
Beoson,

Annyi almát, a mi ott van,
Nem adnak egy hatoson.

Egy kosárban foglal helyet
A gyerek

Ez az alma, piros alma
Egytől egyig be remek!

Urrá tette pajkos Peti
Most a sors,

Hej, de minden földi jónak,
Szerencsének vége gyors.

Szomszédúrék hazajönnek,
Meglepik,

S derekasan kiporolják
Nádpálczával a Petit.

A fehér egerek királynéja.

Nézzétek csak azt a furcsa követséget, mely amott a fényes királyi palota felé vágat. Három délczeg levente büszkén üli meg a lovát s hol jobbra, hol balra kanyarodik, míg végre odaérnek a palota elé.

De nini! Mi lett a három leventéből? Három fehér egérke. Mindegyik egy-egy felkantározott szürke egeren vágatott idáig. Figyeljetek rám, mit keres az a furcsa követség a fényes palotában.

A királyi palota nagy fogadó termében ül éppen a király, egész udvarától körülveve. Arcza ragyog az örömtől, mert mellette jobbra bíborbársony széken ül egyetlen leánykája, a gyönyörű Hajnalka.

Egy hírvivő jelentette, hogy követség érkezett, sürgősen kér bebocsáttatást, hogy a király magas színe elé járulhasson.

- Szívesen látom a követséget - felelt jóakarólag a király s csakhamar elfoglalta trónját, a honnan rendszeren meg szokta hallgatni a követségek panaszait, vagy óhajlásait.

A szárnyajtó feltárult, s hajlongva, bókolva belépett rajta a három fehér egérke.

- Felséges királyom! - így kezdte ékes szavait a legidősebb egér. Emlékezel még arra az időre, mikor egyszer az ellenséges ország fejedelme, egész hadával egy zivataros éjjel be akart törni palotádba? Mi akkor egész seregünkkel segítségedre jöttünk, addig czinczogtunk, kaparásztunk körülötted a míg fölébredtél s megmentettük életedet.

- Emlékezem - válaszolt meghatottan a fejedelem.

- Kegyelmes királyom, te akkor azt ígérted, hogy ha a fehér egerek királynéja egyszer meghal, akkor a te leányod, a ki piczi volt, az fogja átvenni a királyi pálczát. Királynénk tegnap jobblétre szenderült s mi ma eljöttünk magas színed elé, s kérünk, váltsd be az ígéretedet.

Hajnalka e szavak hallatára keservesen zokogott. Hogyan, ő elszakadjon édes, szeretett atyjától, a kit még sohasem hagyott el egy napra sem? Elmenjen messzire, idegen országba, a fehér egerek közé, a hol nem fogja őt megérteni senki! Nagyon, nagyon sírt a szegény királyleány s atyja arcza is mélyen beborult, de legyőzte fájaldalmát és így felelt:

- Az én adott szavam szent! Eredj, drága leányom s légy kegyelmes, igazságos királynéja népednek!

Aztán előhozatta kincstárából a legdrágább gyémántokkal kirakott koronát s körülövezte vele Hajnalka éjszínhaját. A királyi istállóból nyolcz paripát fogatott egy arany hintóba, abba ültette Hajnalkát, megcsókolta, ráadta atyai áldását. Az egész udvar zokogva kísérte ki a hintót a királyi palotából. Robogott a hintó, el messze vidékre s minél távolabb voltak az édes otthontól, annál borúsabb lett az égbolt, kietlenebb, kopárabb a vidék köröskörül, míg végre egy sivatagba értek, ott aztán megállították a lovakat.

Hajnalka ismét keserves könnyekre fakadt:

- Jaj nekem! Hát mondjátok, egerek, ez a kopár, kietlen sivatag lesz ezentúl az én birodalmam? Hisz itt eltikkadok a forró nap hevétől, mert közel és távolban egyetlen lombos fa sincs, melynek árnyékába menekülhetnék a forróság elől.

- Vigasztalódjál, királynénk! - válaszoltak az egerek. - Mindjárt elvezetünk palotádba, ott aztán kellemes és hűvös a lég, elhalt királynénk nagyon jól érezte magát benne.

- Igen, mert az is egérke volt, mint ti valamennyien - sóhajtott Hajnalka.

- De a te számodra még pompásabban rendeztük be! - s azzal bevezették a királynét egy föld alatt fekvő barlangba, a hol a napnak csak egy parányi sugara törhetett a repedéseken keresztül.

A padló fehér homokkal és virágokkal volt teleszórva, s a barlang közepén gallyakból és levelekből emelkedett egy ágyacska. Az egyik falból kristálytisza forrás bugyogott elő. A királyné nagyon szomjas volt s jól esett neki a friss forrás vize. Megkóstolta aztán a mézeskalácsot is, a mit az egérkéek számára összehordtak. Bár otthon, édes atyjánál más étkekkel szolgáltak neki, azért jól esett a mézeskalács is, mert érezte, hogy mennyi szeretettel és jóakarattal nyujtják azt neki.

Az egerek nagyon megörültek új királynéjoknak s nagy ünnepet rendeztek a tiszteletére, melyre megjelent Egérország apraja-nagyja, s dobolva, tánczot járva tudatták azt az ünnep előestéjén Hajnalkával.

Mikor azonban eltávoztak mindnyájan, s a királyné magára maradt a sötét barlangban, megint csak hangos sírásra fakadt, s addig sírt, a míg elbágyadva elaludt.

Mire ismét fölébredt, már közelgett a menet, hogy meghívják az ünnepre. Elöl a szertartásmester arany pálczát tartva a kezében, utána a zenekar, a Rákóczy-indulót játszotta, mögöttük lépkedett méltóságosan egy különösen szép, délczeg fehér egér, melynek bíborpalástján királyi származás jele volt, s fejét szomorúan lehajtotta.

A mint a királyné előtt elhaladt, nagy szomorú szemét reá emelte, s Hajnalka, maga sem tudta, miért, nagy szájalmat érzett a kis egér iránt.

Kezdődött a táncz. Hajnalka még sohasem látott ennél kedvesebb képet. Az egér-kisasszonykának nem kellett fehér ruha, mégis fehérbe voltak, s olyan szépen, ügyesen lejtették az egér-úrfiakkal a tánczot. Csak a királyi származású egérke nem vett részt a multságban, félreállt a terem sarkába s szemében könnyek csillogtak.

A királyné megkérdezte a szertartásmestertől, hogy kicsoda az a szomorú alak a sarokban?

- Királyném! - válaszolt a szertartásmester, - az a mi elhalt királynénk fia s azért szomorkodik, mert nem juthatott a trónra. De hát a mi országunkban csak királynénak szabad uralkodnia. Ha te azonban őt választanád királyi férjedül, akkor megosztaná veled a trónt, s visszatérne az ő boldogsága is.

Hajnalka eleinte nagyon megijedt, hogy egy fehér egeret válaszszon férjéül de eszébe jutott atyja intése, hogy legyen kegyelmes és igazságos mindenben. Elhatározta tehát, hogy visszadjja az egérkirályfinak országát, trónját s kihirdette másnapra a lakodalmat.

A mint a királyné másnap reggel fölébredt, arannyal, ezüsttel hímezett menyasszonyi ruhát talált ágya előtt, s egy mirtuskoszorút csupa gyémántból. Gyorsan felöltözött s mire kész volt, megjelent a lakodalmi menet.

De minő csoda! A közeledő menet nem állott egerekből, hanem boldog ragyogó emberi alakokból. Fényes selyembe, bársonyba öltözött leventék s hófehér ruhákba öltözött leányok, a kik drága kincseket hoztak nászajándécul.

A menet közepén délczeg, gyönyörű ifjú lépett méltóságosan, palástján drágakövek ragyogtak, s szemében a boldogság sugara játszott. Hajnalka szivecskéje nagyot dobbant, mert az nem volt más, mint az egérkirályfi, a kiből tegnap óta ilyen gyönyörű ifjú lett.

A nép térdre borult a királyné előtt, s a szertartásmester az egész ország nevében megköszönte Hajnalkának nemes elhatározását, a melylyel egy egész ország népéről levette a varázst.

Évtizedek óta hiába várták, hogy egy királyi vérből származott leány megsajnálja a királyfit. Ime most beteljesült a szabadulás föltétele, ő megsajnálta őket, s ezzel levette az egész országról a varázst.

Milyen boldog volt Hajnalka, hogy ilyen dúsan meg volt jutalmazva jósága. Büszkén és boldogan indult a templomba a gyönyörű királyfi oldalán. Boldogsága még nagyobb lett, mikor a templom előtt édes atyját látta, a ki az egész udvarral megjelent a lakodalmi ünnepre.

Három nap és három éjjel tartott a vigalom, ezalatt szebbnél-szebb városok és paloták emelkedtek a barlang helyett, s Hajnalka a legszebb ország királynéja lett. Nagyon, nagyon sokáig uralkodott boldogan királyi férjével együtt.

Levelet ír Rózsika...

Levelet ír Rózsika
A jó nagyapónak,
Diktálja a Józsika:
Jőjjön el majd holnap!
Holnap lesz a disznótor,
Lesz pecsenye meg jó bor,
Muzsikál a cigánybanda,
Édes apa felfogadta.

Síkos az út, nagy a hó,
Ucczu, dínom-dánom!
Tudom: szalad nagyapó
Czifra csörgő szánon.
Tánczol is majd, hajahó,
Rózsikával nagyapó.
Klarinétot hogyha fúják:
Összeüti sarkantyúját.

A farkas, róka és teve.

Szövetséget kötött a farkas a rókával, hogy a hegyekben együtt vadásznak. Sokáig mentek, kóboroltak, de zsákmányra nem akadtak.

Leszálltak a hegyekről s a síkságon kóboroltak. A mint mennek, mendegélnek, egy tarisznyára akadnak, mely tele volt kenyérral. A farkas enni kezdett, a róka pedig minden darabot hirtelen kikapott a szájából.

- Mit kapkodod ki a számból a kenyeret? - kérdi a farkas.

- Már hogy is ne kapkodnám? Nem vagyunk-e társak, nem kötöttük-e ki, hogy a zsákmányt megfellezzük? - feleli a róka.

Erre a beszédre a farkas osztozkodni kezdett. Adott a rókának három kenyeret, a többit megtartotta magának.

- Mit! te csak ilyen keveset adsz nekem? - kiált a róka haraggal.

Erre aztán igazán összevesztek.

Nagy lármájukra oda jött egy teve. Látván a teve, hogy a farkas igazságtalanul osztotta fel a zsákmányt, felajánlja segítségét a rókának, de kiköti, hogy neki is jusson a kenyérből.

Veszi erre a róka a zsákot s kezdi ő elosztani a kenyereket.

Észrevette a teve, hogy a róka sem jobb a farkasnál s így szól:

- A farkas nem osztotta jól el a kenyereket, de a róka sem, hanem segíték én ezen. Felhajítom egyenként mind s a ki mit elkap, azt egye meg.

Elfogadták ezt az ajánlatot. Most a teve felhajít egy kenyeret s hosszú nyakával azt azonnal el is kapja. Hiába ugrált a farkas is, a róka is, a kenyereket mind a hosszú nyakú teve kapta el. Szegények örültek, ha evés közben egy-egy morzsa hullott le számukra.

Végül odaszólt nagy búsan a farkashoz a róka:

- Látod, az egyik szerzi, a másik meg megeszi.

Aranyos Katicza, meg a tündér-babák.

(Színes képpel.)

A selyem-szakállú tündér-apónak volt egy cukor-palotája, egy nagy láda apró pénze, meg két aranyos babája. Egy fiú meg egy leány. Szerette a tündér-apó a palotáját is, meg a pénzét is. No, hanem a két kis babáját aztán úgy szerette, hogy oda nem adta volna őket a világ minden cukor-palotájáért, de még az apró pénzéért sem.

Mikor a tündér-apó egy este a térdén ringatja, becézgeti ibolyaszemű tündérkéit, egyszer csak az egyik jobbról, a másik balról csókolja meg az arcát, s azt mondják neki, hogy:

- Tudod-e, apuskánk, merre van az ezüst-tó?

- Hogyne tudnám, bimbócskáim! - mondja a tündér-apó.

A babák tovább kérdik:

- Hát azt tudod-e, hogy az ezüst-tóban arany-halacsák is vannak?

- Azt is tudom!

A mosolygó babák még egy csattanós csókot czuppantottak a tündér-apó arcára.

- No, ha ilyen okos ember vagy te, apuskánk, akkor azt is találd ki, hogy mit akarunk mostan mondani neked.

A tündér-apó átöleli az egyiket jobb karjával, a másikat balkarjával s így felel a két kis babájának:

Páros bimbó himbál rajtam,
Ezüst-tóban arany-hal van.
Halacsákért - csibe-máj! -
Két kis baba szíve fáj.

Nagyszakállú tündér-apó
A ki tudja, hol van a tó,
Azt mondja, hogy: á-bé, ab!
Kis czipellő, nagy kalap!
Holnap délig, délebédig,
Hazahozza a halat!

Nagy örömmel tapsolnak a tündérkéek. Hiszen épen azt akarták kérni az apuskájuktól, a mit az olyan szépen ki is talált, meg is ígért nekik.

Másnap útban volt a tündér-apó. Hanem mire az ezüst-tóhoz ért: Deczember nevű haragos ember olyan csikorgó hideget lehelt a földre, hogy az aranyhalacsákra halászó tündér-apónak - lelke-adta! - tóba fagyott a hosszú selyem-szakáll! Nem bírta kihúzni... Nem tudott haza menni.

Kondúl a harang tizenkettőkor:

- Bim-bam! Dél van!

Várják, várják a tündér-gyerekek otthon: mikor toppan be az ajtón édes apókájok. De biz', az csak nem megy.

Száll azonban egyszer a fehér hó-madár. Csőre koppan a jég-virágos ablakon:

Tündér-fiú! tündér-lány!
Hallgassatok csak én rám!
Apókátok ezüst-tónál
Jégbe-hóba didereg...
Befagyott a nagy szakálla,
Haza jönne - nem lehet! -

A tündér-gyerekek ijedten kapkodják elő a meleg bundát:

Aranyos, édes,
Hó-madárka!
Vidd oda, hozzá,
Takard rája!

Elröpül a hó-madár. Kis idő múlva megy a másik. Megkoppan a csőre a jég-virágos ablakon:

Tündér-fiú! tündér-lány!
Hallgassatok csak én rám!
Nem fázik már apókátok,
Ölel, csókol titeket,
Azt üzeni: küldjétek el
Dél-ebédjét, ha lehet!

Szedi-veszi a két gyerek a nagy kosár pecsenyét, cukrosságot:

Aranyos, édes
Hó-madárka!
Itt van az ebéd,
Vidd hozzája!

Ráadásul vissza is üzenik:

Jó apukánk! légy nyugodtan!
Nem hagyunk mi téged ottan!

A hó-madár fölrepült, vitte, vitte az ebédet a tündér apónak. - Hanem akkor már a tündér-babák is magukra öltötték a téli ruhácskájokat; leszaladtak az udvarba és azt mondták a szállongó hó-pihéknek:

- Gyémántos pihék! Szépen kérünk, vezessetek az ezüst-tóhoz!

Tízével is röppentek a hó-pihék:

- Szívesen vezetünk, tündér-babák! Hanem hát van-e aczél-talpú czipőcskétek?.. Tükör-sima arra az út: nem lehet azon másként menni, csakis éles aczél-talpon.

A kis tündérek sírva fakadnak... Nincsenek nekik aczél-talpú czipőcskéik! De még csak azt se tudják: hol teremnek azok a csodálatos czipők, a miknek a talpa éles aczélból lenne...

- Nagy baj! Nagy baj! - sopánkodtak a hópihék. - Aczél-talpú czipők nélkül a legjobb akarat-tal sem vezethetünk el titeket.

Szerencsére oda vetődik a tánczos-lábú czinege. Megérti a tündér-gyerekek baját. Nosza! Elfut gyorsan a kovácshoz... Addig járja, addig aprózza előtte a legislegszebb tánczát, míg a nagy kalapácsú mester azon tüzesen ki nem szikráztat, ki nem kalapál három pár éles aczél-talpat. Kettőt a gyerekeknek, egyet meg a tündér apónak... Felkötik a tündérek az aczél-

talpakat, hanem alig lépnek vele: Ákom-bákom!.. pitty!.. poty!.. gurúlnak erre is, arra is a tükörsima jégen...

- Jaj! Istenkém! Nem birunk mi ezzel boldogúlni!

- Dehogyan nem! Dehogyan nem! - kaczagja messziről egy csengő hangú, piros arcú kisasszony-nénike. - Nézzétek! Hogy siklik az én aczéltalpam... Ugy repülök, mint a fecske. Pedig én nem is vagyok tündér, hanem csak: aranyos Katicza... Hopp-hopp! Adjátok ide a kezecskéiteket! Majd megtanítalak én titeket: hogy kell az aczéltalpú cipőben járni.

Jobb kezével megfogta a tündér-fiút, bal karjára fűzte a tündér-leányt. Olyan gyönyörűen siklottak a vezető hó-pihék után, hogy még a jég-madár se állhatta meg szó nélkül.

Csiri, csiri, csin!

A mióta élek:

Soha ilyen szépet!

Elértek az ezüst tóhoz. Megtalálták a tündér-apót. Körülfogták, ölelgették csókolgatták. Aztán addig hízelegtek a haragos Deczembernek, míg az egyszer csak úgy ellágyult egy pár szempillantásra, hogy a tündér-apó a selyemszakállát is, meg az arany-halacska is kiránthatta az ezüst-tóból.

No, bezzeg, volt öröm, dínom-dánom!

Mikor haza értek, az öreg tündér-apó nyomban kiadta a parancsot a cukor-ácsnak, hogy egy cukor-palotát építsen az aranyos Katiczának... A táncos-lábú czinegét, meg a hó-madarakat mézes búzával édesgette a jégvirágos ablakba és megengedte nekik, hogy a kis tündérek karácsony fáján rakhassanak maguknak fészket.

A kis halacska meg ott lubiczolt a kristály-fürdőjében. Aranyos pikkelye, kedves bohókódása nagyon, nagyon tetszett a tündér-babáknak. Hanem azért, szó a mi szó: bizony, csak esténként került ő kemére a sor. Mert a tündérleány egész napokon a tükör-sima jégen siklott, korcsolyázott az aranyos Katiczával.

Ernő, Ödön, Ilonka.

Ernő, Ödön, Ilonka
Jó gyerek, mind azt mondja.
Szeretik a nagyapát,
Az aranyos nagyanyát,
Kedves apát, anyát is,
Meg a fehér cziczát is,
Friss tejeckét, kalácsot,
No, már ilyet ki látott?
- Én is, én is, bácsikám!
- Nagyon jól van, Pistikám!

Ernő, Ödön, Ilonka,
Bujjatok a bokorba!
Rózsabokor, felkérlek:
Meg ne mondd a lepkének.
Hadd lelje meg, ha tudja,
Ha nem tudja, ne tudja!
Gyerekek, én vigyázlak,
Tudom, meg is talállak!
- Én is, én is, bácsikám!
- Nagyon jól van, Pistikám!

Jaj, jaj!

- Jaj, jaj!

Micsoda borzasztó sírás-rívás hallatszik a konyhából? A konyhából a pitvarra, a pitvarból az udvarra...

- Jaj, jaj!

Nagy riadás támadt az udvar lakói közt. A libák hápogva csődültek össze; a tyúkok kotkodácsolva tanácskoztak; a pulykák pedig, a felfuvalkodott pulykák, megharagudtak és ki-kicsatánó pulykaméreggel parancsoltak csendet. Senkisésem hallgatott a felfuvalkodott pulykákra.

- Jaj, jaj! - A sikongás tovább tartott.

A jószívű búbos galambok suhogó szárnyakon ereszkedtek le a tetőről és résztvevően tudakozódtak a Sajó komondortól, hogy mi baja lehet Béninek hogy annyira sivalkodik? Ők rögtön megismerték Béni hangját, a kis gazdájuk hangját, a ki néha meg szokta osztani velük ozsonnáját.

- Nem tudom, - mondta a komondor, ki ásítozva sütkérezett házikója előtt - nem tudom, én csak éjjel felelek a rendről. Utána néznék, de nem mehetek, tartanom kell ezt a lánczot...

A derék Sajó komondor restelte bevallani, hogy oda van lánczolva.

Előtermett az istállóból a jó Kókusz kecske is. Szép, pofaszakállas, selyemszórú kecske. Béni nevezte el Kókusznak.

Elnevezhette volna Hókusznak is, vagy teszem Pókusznak, de neki legjobban tetszett a Kókusz név. A jó Kókusz sietve hagyta ott illatos szénáját s a tanácskozókhöz lépett.

- Talán valami csínyet követett el Béni - kérdezte - s most eljött érte a puttonyos Mikulás?

- Ma nincs Mikulás napja, - mondta Sajó.

- Hm, talán a hétfejű, tűzokádó sárkány tört a konyhába?

- Avagy talán a vasorrú bába ijesztett rája? - jegyezte meg más valaki.

- Ostobaság! - mormogta a tapasztalt Sajó kedvetlenül. - Hétfejű sárkányok és vasorrú bábák nincsenek, csak a mesékben, de nem járkálnak a házakba...

- Mindegy, én nem hagyom a kis gazdám! - mondta Kókusz bátran. - Ha hétfejű sárkány, megöklelem a két szarvammal. Ha vasorrú bába, akkorát mekkentek, hogy ijedtében világnak szalad...

A kecske nekiindult a pitvarnak. Sajó utána kiáltott:

- Kókusz, aztán meg ne rágd útközben a szőlővenyigét!

- Hová gondolsz! - mekegett a kecske.

- No csak mondom!

Kókusz elszántan lépett a pitvarba, aztán dobogó szívvel tolt be fejét a konyhaajtón, honnan Béni úrfi jajveszékelése hallatszott.

Kókusz nézett, sokáig nézett, aztán lassan visszajött.

A tyúkok, a libák, a galambok körülfogták, még a felfuvalkodott pulykák is közelebb jöttek, úgy tették, mintha az egész dologgal nem nagyon törődnének, de a kíváncsiság majd kifúrta az oldalukat.

- Mit láttál a konyhában? - kérdezte a Sajó.
- Hétfejű sárkányt? - kérdezték a libák.
- Vasorrú bábát? - kérdezték a tyúkok.
- Láttam egy nagy, nagy dézsát, - feleli Kókusz.
- És mi volt a dézsában?
- Friss víz.
- És mi volt a vízben?
- Béni úrfi ült a vízben.
- És miért ült ott?
- Mert az édes anyja ültette bele.
- És mit tett?
- Sivalkodott.
- Mért sivalkodott?
- Mert nem szeret fürödni.

Kókusz többet nem tudott mondani. Hallgatói különbözőképpen ítélték a dologról.

Egy öreg tyúk, ki nagyon félt a víztől, azt mondta:

- Nem csodálom, ha sivalkodik. Az ember szárazföldi lakó, mint a tyúk is. A víz csak a harcsáknak és pontyoknak jó. Én sohasem eresztem csibéimet a vízbe...

Egy tapasztalt kacska ellenben így vélekedett:

- Hogy lehet a víztől félni? Én nem ismerek nagyobb gyönyörűséget, mint friss vízben lubiczkolni, bukdácsolni...

A libák igazat adtak neki.

Sajó közbeszólt:

- Az ember nem tyúk, nem is liba. Az ember szárazföldön él, de azért minden rendes embernek meg kell fürödni, éppen úgy, mint minden rendes komondornak is. Ezt Béni még ma nem látja be, mert még csak negyedfél éves, ha nagyobb lesz majd megokosodik.

Ezzel a felvilágosítással megelégedtek mind, a hápogó libák, a kotkodácsoló tyúkok, a búbos galambok, a felfuvalkodott pulykák és Kókusz kecske is.

Ti is megelégedhettek vele, gyerekek!

Falusi reggel.

Kukurikú! Megvirradt már,
A béres az udvaron jár,
Szénát visz a tehénkének,
Lovacskának abrakot,
Tejes a kis boczi szája,
Fejés után jóllakott.

Kot, kot, kot, kot, a tyúk mondja,
Kis csibékre nagy a gondja.
Kapar nekik, csibék szedik,
Csipegnek is: csip, csip, csip,
Ide, ide, jertek ide,
A ki fürgébb, többet csip!

Kosárával jön Ilonka,
A baromfit hívogatja;
Pipi, pipi, libu, tas, tas!
Hallgatnak is szavára...
Száll a galamb, fehér galamb
A kezére, vállára.

Berczi ott áll Mariskával,
A nyakába tarisznyával.
Szalonnát kap iskolába.
Puha bélű friss czipót...
Csörgeti a kis Mariska
A mogyorót, a diót.

A pórúljárt kutyus.

Czirmos nénihez ozsonnára volt hivatalos Macskási kisasszony. Czirmos néni régen hívogatta már a kisasszonyt, hogy látogassa meg őt a nyári lakásában, a szérúskert végén, hol kitűnő a levegő s olcsó az élet, mert ozsonna után tuczatszám fogdoshatják össze a nagy forróságtól ellustult, ellankadt verebeket.

Macskási kisasszony fogta hát a horgolását, s a mamájának szentül megfogadta, hogy családi ellenségüket, a Bodri kutyát, kerülni fogja, elballagott a Czirmos néni villája felé.

Bodri ott hevert az udvaron, az orrára szálló legyeket kapdosta el, de ez nagyon sovány multság volt. A mint meglátta Macskási kisasszonyt, tüstént utána somfordált. De a cicza se volt rest, s egy ugrással átvette magát az udvar kerítésén. Bodri iszonyú méregbe jött, s oly hangosan kezdett ugatni, hogy még a kakasok is kinéztek a fák árnyékából, hogy mi történik az udvaron.

Czirmos néni nagyon megörült kis barátnőjének, elbeszélgettek a világ dolgairól, az egérhús drágaságáról, a kutyák rosszaságáról, s aztán beültek a villába, vagyis a béres gazda által kint felejtett nagy sajtárba, s szürcsölni kezdték a jó, illatos kávé, melyről Czirmos néni konyhája híres volt.

Ki tudja, hány csészével fogyasztottak volna el, ha egyre közeledő kutya ugatás meg nem zavarja őket. Macskási kisasszonynak torkán akadt a legjobb falat, s kiejtette kezéből a piros virágos porcelláncsészét. Czirmos néni hamar kinézett.

- A Bodri jön! - kiáltott be vendégének.

- Tehát a nyomomba akadt a haszontalan! - kiáltott a kis cicza, - merre szaladjunk, Czirmos néni?

- Megállj, lányom! Még kérdés, hogy szaladjunk-e? Ez a Bodri sokat ugat, de ha szembe szállnak vele, mindjárt meghátrál.

És Czirmos néni mindjárt csípőre tette a két első lábát. Megmutatja, hogy ő bizony kész szembeszállni a Bodrival.

- Jaj, ne tegyük, nénikém! - rimánkodott a kis cicza. - Ha engem a Bodri meg találna harapni, a mama többet sohse eresztene el hazulról.

- Hja, szentem, ha a te mamád téged ennyire kényeztet, akkor sohse lesz belőled jóra való macska.

A Bodri e közben megszimatotha, hogy hol vannak az ő ellenségei, s rettentő ugatással közeledett. A két ciczának csak épen annyi ideje volt, hogy a sajtár mögé rejtőzzék.

- Mi lesz velem, mi lesz velem! - siránkozott Macskási kisasszony.

- Csak fogd a sajtárt, - súgta oda Czirmos néni, - s mikor kiáltom: rajta... akkor dönts el minden erődből.

Czirmos néni ugyanis tudta, hogy Bodri egy fiatal, tapasztalatlan kis kutya, nem is kutya, hanem csacsi, egy kitűnő terv támadt a fejében. Olyan kitűnő, hogy a három szál bajusza is rángatózott nevéttében, ha rágondolt.

A terv fényesen sikerült.

Mikor Bodri elvakultan belerohant a sajtárba, melyben a ciczákat sejtette, Czirmos néni elkiáltotta magát:

- Rajta!

A másik perczben Bodrira borították a sajtárt.

A bolond kutya azt hitte, hogy itt a világ vége. A fején egy hatalmas koppanást érzett, s aztán minden sötét lett körülötte. Hej, de meg volt ijedve! Úgy vonított, mintha tüzes vassal égették volna.

A két czicza rögtön ráugrott a sajtárra, hogy Bodri a fészkelődésével föl ne borítsa. Akkor aztán körülnéztek. A pórúljárt kutyusból csak a farkát látták kétségbeesetten kalimpálni. Ez kint szorúlt.

Nosza, Czirmos néni leugrik a sajtárról, s a Bodri farkát egy zsineggel jól erősen hozzá kötözte a sajtár füléhez. Azzal félreálltak az útból, s lesték, hogy mit csinál a boldogtalan.

Bodri hamarosan fölborította kényelmetlen börtönét, s keserves vonítással futásnak eredt.

De mi ez? Valaki fogja a farkát, és szalad utána.

Jaj, jaj, jaj! Ki lehet az, mi lehet az? Talán az ördög fogta be őt és szekerezik utána? Micsoda dübörgés az mögötte, a mely annál erősebb, minél jobban szalad Bodri. Reszketett a félelemtől és kiverte az izzadság. Futott, futott, mintha megbolondúlt volna.

Czirmos néni és Macskási kisasszony pedig egymás nyakába borúltak és úgy nevettek, oly jóízűen kaczagtak, hogy a könnyük is kicsordúlt. Így még kutyát le nem főztek soha. Lesz öröm Macskaországban!

De azért Macskási kisasszony nem mert maga hazamenni. Félt a Bodri bosszújától. Czirmos néninek kellett őt hazáig kísérni.

Pedig hiába félt: azóta Bodri csak a tyúkokat kergette, s a legkisebb cziczával se mert kikötni.

Vigyázz Bodri, mert egyszer majd a tyúkok is lefőznek.

A mumus.

A nagybácsikának volt egy skatulyája,
Juczikának bezzeg fájt a foga rája.
„Ne nyúlj hozzá, ne nyúlj!” - mondta a nagybácsi,
Hanem a Juczika, mint mindig, kíváncsi.

„Hátha aranygyűrűt tett a skatulyába?”
Gondolta magában: jó lesz az ujjára.
„Tán ragyogó gyöngysor van elrejtve benne?”
Gondolta magában: de nagy öröm lenne!

„Vagy selyemkendőt vett hímezve virággal?
Ibolyakék kötőt piros pántlikával?
Ki tudja, ki tudja, mit vett a vásáron?
Tán meg akar lepni? Ép bizony nem várom!”

Piperékre gondolt a hiú kis lányka.
A kincses skatulyát forgatja, babrálja.
Skatulya födele fölpattan, kitárul:
S kiugrik egy mumus, hopp! a skatutyából.

Fekete az arcza, akárcsak az ördög,
Vicsorgatja fogát, tán még rá is dörmög?
Fölemeli mind a két kezét magasra.
Talán a Juczikát bántani akarja?

Égnek áll a haja, szeme kimeredve,
Szegény Juczikának odalett a kedve.
Szaladna, de nem tud, csak elfakad sírva:
„Jaj, mumus! Jaj, mumus!...” a nagybácsit hívja.

Siet a nagybácsi, nyájas hangon így szól:
„A mumus csak játék, ne félj a mumustól!
Nézz ide, bezárom. Mars a skatulyába!
Jó éjszakát, pitt-patt! Most alá'szolgája!”

A világtalan király.

Ott, hol a nap lebukik a kék hegyek mögé, honnan az esti szellő édes illatot hord, volt egyszer egy ország. Egész nap szólt ottan a muzsika, hangzott a dal. Táncz, vigasság volt ott mindenfelé a mindennapos vendég...

Jókedvű volt ebben a tejjel-mézzel folyó országban mindenki, csak az öreg király volt szomorú. Könnyek peregtek le arczán, hófehér szakállán. Hogyne lett volna szomorú, mikor ebből a szép országból ő nem látott semmit. A virágok hiába pompáztak; palotája czifrázatait hiába aranyozta be a nap, az öreg király mindebben nem gyönyörködhetett, mert vak volt.

Egyszer régen, mikor még a szakálla nem volt fehér, mint a leesett hó, hanem fekete, mint a holló szárnya, vadászatra ment. A mint javában vadászgatott, egy fehér őzike futott el előtte. Utána! Íjját kifeszíté, hogy lelőjje a ritka vadat. Ekkor egy tündérszép leány borult eléje. Kérte: ne bántsa az őzikét, ez az ő testvére, együtt nevelkedett vele. De a király nem hallgatott rája, a nyíl elrepült, az őzike haldokolva rogyott össze s kibugyanó vére pirosra festette fehér szőrét. A leány felugrott és kezét fenyegetően emelte a király felé:

- Legnagyobb örömben érjen a legnagyobb csapás, te kegyetlen szívű! - így szólt hozzá és azzal eltűnt.

Megsajnálta a király, hogy nem teljesítette a leány kérését. De már késő volt.

Elment a kedve a vadászattól s hazafelé indult. Alig értek ki az erdőből, hírmondók vágattak eléje, hogy siessen haza, nagy öröm vár reá, fia született. Sarkantyúba kapta lovát és csakúgy repült hazafelé. Már eléje hozták az aranyos bölcst, melyben selyem függönyök mögött aludt egyetlen fiacskája. Félre lebbenti a selyem függönyöket és egy éles kiáltás tör ki ajkán. Ettől a pillanattól fogva nem látott semmit, elvesztette szeme világát. A legnagyobb örömben érte a legnagyobb csapás. Nem láthatta meg azt, a kit legjobban szeretett. Hiába hívták össze a világ leghíresebb orvosait, nem tudtak segíteni rajta.

Élt a közeli erdőben egy öreg anyóka. Nagy híre volt ennek az öreg anyókának. Ismerte az erdei füvek, virágok csodaerejét. Még azt is mondták, hogy a tündérekkel jó barátságban van. Ebbe az öreg anyókába bizakodott a király. Maga elé hívatta s elpanaszolta neki a baját.

- Felséges uram! - szólt az öreg anyóka. - Talán nem is emlékszel, hogy ezelőtt egy pár esztendővel vadászaton agyonlőtted a tündérr király legkedvesebb leányának az őzikéjét. Ez okozta a te bajodat, de azért lehet segíteni rajtad. Ha akár te, akár a fiad valakinek olyan örömet okoztok, hogy örömeiben könnyet hullat és ezekkel a könnyekkel bekened a szemedet, visszanyered a szemed világát.

Meg is fogadta a király, hogy mindenkit boldoggá tesz. Igazságos, jó volt népéhez, az ország gazdag, boldog lett. Nem hallgatott el a muzsika az egész országban, de azért örömeiben senki se könnyezett.

Mindenki örült, csak az öreg király ült szomorúan a trónon és könnyezett. De ezek nem az örömkönnyek voltak.

E közben eljárt az idő, évek multak el s a királyfi szép ifjává növekedett. Egyszer megkérdezte a környezetét, hogy mikor mindenki örül, miért sír épen az édes apja? El is mondták neki a történetet.

Nagyon fájt a királyfi szíve az apja miatt és elhatározta, hogy ő elmegy világgá és addig nem tér vissza, a míg csak nem hoz magával örömkönnyeket.

Mikor elbúcsúzott, az öreg király adott néki egy gyémántból faragott pohárkát, hogy abban hozza haza az örömkönnyeket, ha ugyan talál olyan embert, a ki örömében sirna.

El is ment a királyfi. Sokáig barangolt össze-vissza, de ígétét csak nem bírta beváltani. Rabszolgákat szabadított meg, mind nagyon örültek, de egyik sem sírt. Szegény már kétségbe volt esve, hogy apja sohasem fog többet látni.

Egyszer, a mint szomorúan mendegél, a tenger partjára ért. Haragos volt a tenger, csak úgy tajtékzottak a hullámok. A mint megy tovább a parton, térdelni lát maga előtt valakit.

Egy öreg asszony volt, a ki kezét tördelve fájdalmasan bámult a haragos tengerre.

A királyfi megkérdezte, hogy mi baja van, de az asszony csak ennyit birt mondani: a lányom! És rámutatott a tengerre, melynek habjai felfordított csónakot dobáltak ide-oda.

Megértette a királyfi, hogy mi baja van és nem sokáig gondolkozott, hanem eltűnt a habok között. Sokáig keresgélte a leányt, a míg megtalálta. Végre mégis sikerült megfognia hosszú aranyhaját és kiúszni vele a partra.

No, még ilyen örömet se látott senki! Az öreg asszony hol a leányára borúlt, hol az ifjúra, sírt és nevetett egyszerre és könnyei úgy omlottak, mint a megáradt patak. Tele is lett hamar a királyfi pohárkája.

Mikor a leány magához tért, kinyitotta gyönyörű kék szemét, a királyfi megszerette és hívta őket az ő országába.

Mentek, mendegéltek, míg csak el nem érték az öreg király hazáját.

De megváltozott ott minden! Vége volt a nagy vigasságnak, nem szólt a muzsika. Fialtja, örege szomorúan nézett a maga dolga után, a cigányok majdnem meghaltak éhen.

Megkérdezett a királyfi egy öreg embert, hogy miért van ez a nagy gyász ebben az országban. Ez aztán elmondta: a királyfi elment világgá, hogy az apja baján segítsen. De már olyan régen elment, hogy talán már meg is halt és sohase jön többet vissza. Ezért gyászolnak.

A királyfi a leánynyal meg az öreg asszonynyal csak ment tovább, míg csak a király palotájához nem ért. Itt nem akarták beereszteni, mert úgy megváltozott, hogy senki se ismert rája.

De a királyfi mondta, hogy ő orvos és meg akarja gyógyítani a királyt. Így aztán bejutott a királyhoz.

Az öreg király azóta még jobban megöregedett, most már sírni se tudott. Kivette a királyfi a kis gyémánt pohárkát, megkente a könnyekkel az apja szemét.

Nagyot kiáltott az öreg király: «Fiam, édes fiam!» Mindjárt látott és megismerte a királyfit, pedig soha se látta. Volt megint öröm az országban, a cigányok előszedték a hegedűt. Táncoztak, ujjongtak. Hogyne, mikor az öreg király visszanyerte a szeme világát, a kis királyfi meg hazatért és egy menyasszonyt is hozott magával.

Csaptak is olyan lakodalmat, hogy azóta se volt párja.

Faharanggal harangoztak, tinót-binót nyúztak.

A lakodalomban magam is ott voltam, az öreg királylyal meg a királyfival biz én is táncoltam.

Nagy út.

Jó dolga van a Palkónak,
Befogta a széket lónak.
Sárrika meg bebujt
Egy prémes bundába...
Ugyan hova mennek?
Hát Muszkaországba.

- Csillag lovam, hóha, hóha!
Ötöt ütött már az óra.
Itt van Muszkaország!
Sári, meg ne fázzunk!
Inkább egy kis meleg
Kávét ozsonnázzunk!

A róka, a bagoly meg a szarka.

Egyszer volt egy bagoly. Az a bagoly fészket rakott egy nyírfa tetejébe. Három bagolyfiókája volt neki. Megy a nyírfa alá a róka: «Bagoly, tum, tum, dobd le egyik fiókádat, tum, tum; ha felmászom, mind megeszem, tum, tum; és ha lekúszom, megeszem, tum, tum; ha a fát levágom, megeszem, tum, tum; dobd le egy fiókádat, tum, tum!»

A bagoly sír, sír, ledobja egyik fiókáját. A róka elhurczolja a tó partján végig és felfalja.

Másnap reggel ismét megy a róka a bagolyhoz: «Bagoly, tum, tum, dobd le egyik fiókádat: tum, tum; ha felmászom, mind megeszem, tum, tum; és ha lekúszom, megeszem, tum, tum; ha a fát levágom, megeszem, tum, tum; dobd le egy fiókádat, tum, tum!»

A bagoly sír, sír és ledobja. A róka felkapja és elmegy, lehever a tó partján és felfalja.

A bagoly csak ül és sír keservesen; hát jön egy szarka: «Mit sírsz, te bagoly?» - kérdi a szarka. - «Hogyne sírnék, - mondja a bagoly - jön a róka és azt mondja: Bagoly, tum, tum; dobd le egyik fiókádat, tum, tum; ha felmászom, mind megeszem, tum, tum; és ha lekúszom, megeszem, tum, tum; ha a fát levágom, megeszem, tum, tum; dobd le egy fiókádat, tum, tum». Mondja a szarka: «Nincs keze, hogy felmászszerk és megegye, nincs fejszéje, hogy kivágja a fát; mit eteted a rókát fiókáiddal?»

A szarka elrepült.

Másnap reggel jön ismét a róka: «Bagoly, tum, tum, dobd le egyik fiókádat, tum, tum; ha felmászom, mind megeszem, tum, tum; és ha lekúszom, megeszem, tum, tum; ha a fát levágom, megeszem, tum, tum; dobd le egy fiókádat, tum, tum!» Mondja a bagoly: «Mért dobnám neked oda fiókámat? Nincs kezed, hogy felmászszerk és megegyed, nincs fejszed, hogy kivágd a fát, két fiókám csalással úgy is már torkodba esett.» Mondja a róka: «Lám csak, a szarka fecsegett!» Mondja és elmegy, elmegy a tó partjára, lefekszik s úgy fekszik ott, mintha meg volna halva.

Jön a szarka a rókához s szól a szarka: «Szemed zsírja látszik, czombod zsírja látszik!» Közeledik a szarka a rókához, szemébe akarja vágni csőrét; a róka megragadja a szarkát. Szól a róka a szarkához: «Miért fecsegtél a bagolynak?» - «Hát hogyne mondanám meg?» szól a szarka. Mondja a róka: «Agyon ütlek!» Felel a szarka: «Ha ütsz is, nem halok meg; ha rám tapodsz is, mégsem halok meg; de ha megfogsz három farktollamnál fogva és korhadt fátókéhez vágysz, csak akkor halok meg».

A róka megfogja három farktollánál fogva és minden erejéből odavágja, a farka kiszakadt, a szarka tovarepült. A rókánál csak a farka maradt. Szól a szarka: «Rászedtem a rókát hátúlról, hátúlról szedtem rá a rókát».

S ezzel vége van a mesének.

Hull a hó.

Hull a hó. De még hogy hull! Mintha csak szórná onnan felülről millió meg millió szárnyas angyalka.

Hull a hó, mintha szórnák s a kis Sáríka oda se neki, esernyője alól kimosolyog a havas világba. Arczát rózsapirosra festi a hideg, mely hóeséskor mindig enyhébb szokott lenni.

De ha még hidegebb volna, tán azt sem venné föl, olyan nagy öröme telik a sűrűn szállongó, ragyogó hópillékben, ezekben a magasságos égből lehullott fehér csillagocskákban.

- Hanem azért mégis csak megkérdem én tőled, aranyos kis Sáríka, hogy: hová, hová olyan szaporán ebben a nagy hófúvásban?

Azt feleli Sáríka:

- Megyek a városligetbe, megnézem, hogyan korcsolyáznak az úrkisasszonykák.

Könnyű különben Sáríkáknak, mert éppen a városliget mellett lakik nagyanyókéval. De azért csak úgy vasárnap délután jár el a jégpálya mellé, hol sokáig megbámúlja a tarka-barka úri népet, a mint, keresztül-kasúl siklanak a simára söpört jégen.

Az ám ni, megint csak szóba ereszkedtem Sáríkéval:

- Nos, Sáríka, szeretnél-e korcsolyázni?

Sáríka ijedten néz rám.

- Isten őrizz, nem nekem való az! Kitörném a lábamat.

- Hát csuszkálni szeretnél-e?

- De mennyire!

- Hát eredj akkor a jégre te is.

- Persze, ha szabad volna. Pénz kell azért, még pedig sok pénz.

- Ugyan, te kis bohó, van ott ingyen hely is. Ahol ni, látod amott azt a sok szegény gyereket? Egyiknek-másiknak korcsolyája is van, olyan, a milyen, a kinek nincs, az meg csuszkál. Eredj közejük!

- Igazán szabad?

- Ha mondom.

Ha láttátok volna, hogy kigyúlt az örömtől Sáríka arcza.

Pirosabb volt most már a legpirosabb rózsánál is.

Szépen meghajtotta magát előttem, aztán szaladt, szaladt s egy szempillantás múlva elvegyült a többi gyerek közt.

Mikor odasétáltam a jégpálya ingyenes részéhez, Sáríka már javában csuszkált.

Az esernyőjét becsukta s aztán magasra emelte, mint egy zászlót s nagyokat sikongva siklott végig a jégösvényeken.

Igazi örömet éreztem szivemben, hogy a kis Sáríkáknak egy jó vasárnap délutánt szereztem. Azóta minden vasárnap délután találkozom a helyes kis leánynyal, a ki hálás szívvel köszöntget felém s arczából kiolvasom ezt a gondolatot:

- No lám, ha ez a bácsi nem szól, talán sohasem tudom meg, hogy a ligetben is lehet ingyen csuszkálni.

Lehet, lehet, aranyos Sárka. Csak csuszkálj, csuszkálj az ingyenes jégen s ne irigyeld azokat, kik pénzzel fizetik meg ezt az élvezetet.

Úgy-e, nem is irigyled?

Nagyapó s ípja.

Nagyapó mesélget a kis Tercsikének,
Ugy foly ajkán a szó, mint a legszebb ének:

„Mi van nekem, mi van? Egy szép ezüst s ípom.
A kit csak akarok, vele előhívom.

Fúvok bele egyet; itt terem a szabó,
Hozza az új ruhát... „Tessék, öregapó!”

Fúvok bele kettőt: kopogtatnak mindjárt,
Jön a csizmadia, hozza az új csizmát.

Fúvok bele hármat: jön a boltoslegény,
Hosszú zsák a hátán, csak úgy görnyed szegény.

S kirakja a fűgét, szentjános-kenyeret,
A cukros mandulát, mit a gyermek szeret.

Fúvok bele tizet, fúvok bele százat:
Teli hordják jóval ezt az egész házat.”

Tercsike a mesét ügyelve hallgatja
S nagyapó szakállát körülczirógatja:

„Hol az az ezüst s íp, édes öregapó?”
„Itt van a zsebemben, őrzí egy kis manó!”

„Ej, ha belefúnál, de nagyon szeretném!”
„Alszik most, ne bántsuk, aranyos kis gerlém!”

S délután elszunnyadt nagyapó is szépen,
Álmodik gyönyörűt diófa karszékben.

Tercsikének a s íp nem megy ki fejéből,
Kiveszi csöndesen nagyapó zsebéből.

S ípol is a s íppal, nagy örömmel fújja,
De csak nem jön senki, belé is kezd újra.

Nagyapó szeméről elröppen az álom:
„Jaj, hol van a s ípom, drága kis jószágom!”

„Nem jó s íp ez! Itt van, édes öregapó!
Hiába s ípolok, nem jön el a szabó.”

Nagyapó mosolyog és szelíden szólal:
„Mit akarsz, mókuskám, azzal a szabóval?”

„Szomszédban Erzsinek rongyos a ruhája,
Szeretnék szabatni vele újat rája.”

Nagyapó szívében boldog érzés támad:
„Eszem a szivedet! Csókolom a szádat!

Jó s íp ez, jó s íp ez, jószággal van tele -
De csak akkor hallják, ha én fúvok bele.”

„Fújj bele hát egyet, fújj bele hát kettőt:
Hozass Erzsikének új ruhát, czipellőt!”

„Nem lehet ma, gyöngyöm, azt mondja kis sípom -
Holnap, a kit akarsz, vele előhívom.”

Másnap bele is fútt a jó öregapó:
S Erzsikénél termett csizmadia, szabó.

Sárkány-história.

- Édes anyám, meséljen valamit! - rikácsoltak az apró sárkányfiak.

- Gyerekek, ne zörögjete! - szólt rájuk az apjuk, nemzetes és vitézlő Sárkány Farkas uram.

Ő kegyelme ugyanis az este kemény tusakodás után megölt egy pánczélos lovagot s fáradt volt. Nem járja ám, hogy az apróság nehéz munka után lármájával zaklassa az öregeket.

- Csitt, gyerekek! - szólt most Sárkányné asszonyom. - Apátoknak egész éjszaka sokat kell viaskodnia s nappal nyugalomra van szüksége. Mondok nektek egy szép mesét, ha megígéritek, hogy csöndesen lesztek s azután szépen lefeküsztek.

A sárkányfiak szófogadóan kuporodtak le, ki az anyja ölébe, ki a farkára, ki meg szembe, és Sárkányné asszonyom hozzáfogott a meséléshez.

- Miről is meséljek? Ugy-e bizony legjobb lesz egy ember-mese?

- Jó lesz, anyó! Ugyis meguntuk a hétfejű sárkányokról való meséket. Olyan talán nincs is. Mi legalább még nem láttunk olyan atyánkfiát, a kinek hét feje lett volna.

- Persze, hogy még nem láttatok. Azzal csak az emberek ijesztgetik a gyerekeiket. De mi tudjuk, hogy minden becsületes sárkánynak csak egy feje van.

- Hát halljuk azt az ember-mesét! - szólt Farkó, a legidősebbik sárkányfiú.

- Egyszer volt, hol nem volt, még az óperenciás mocsáron is túl volt, kidült-bedült barlangszájnak oldala sem volt - volt egy gyönyörűsége szép tájék, tele mocsárral, iszapos tócsával, süppedékkal, zombékkal, sötét sziklaodúkkal, a melyek mind nyirkosak és hidegek voltak és a melyekben soha napsugár nem alkalmatlankodott. A levegőt virág nem rontotta bántó szagával, a viznek sehol sem lehetett a fenekére látni, mert pompás zöld penész-szőnyeg borította, mely kellemes poshadt illatot terjesztett. Sehol egy száraz pont nem volt az egész tájékon: igazi paradicsom, a melyben öröm volt élni, mert a naptól nem pattogzottak fel a sárkány-nép pikkelyei, nem száradtak össze a szárnyai.

- Jaj de szép lehetett, anyó! Igazán? - kérdezték a sárkányfiak, olyan gyönyörűséggel vihogva, hogy szép piros torokaikból csakúgy gombolyogtak kifelé a kénköves lángok. Sárkány uram pedig nyugtalanul hánykolódott a sziklavaczkában, a hol álmra hajtotta a fejét.

- Igazán bizony, - felelt az anyjuk halkabb hangon, hogy az öreget föl ne ébreszsze. - No hát azon a gyönyörű szép vidéken kezdtük meg mi ketten, apátok meg én, a közös barlang-tartást. Nagyon boldogok voltunk egy ideig, mert nem messze tőlünk volt egy termékeny völgy, tele kövér és jóízű emberekkel. Ti még nem láttatok egész embert, úgy-e bár?

- Nem bizony, csak egy-egy darabját láttuk - feleltek a sárkány-fiak. - Milyen lehet az ember, mikor egész?

- Biz az csunya jószág. Először is nincs pikkelye, csupasz, se szárnya, se karma...

- Jaj de csuf lehet! - szólt a kis Körmös, büszkén terítve szét zöld szárnyaacskáit.

- Ugy van, folytatá Sárkányné asszonyom, - s a mi a legfurcsább: az ember, mikor megnő, a hátulsó lábán jár.

- Két lábon? Miért?

- Én bizony nem tudom. Ostoba szokás, annyi bizonyos. Kicsi korunkban ők is négy lábon járnak, mint minden okos állat, de az öregebbek addig ránczигálják, szoktatják, tanítgatják őket, míg utoljára szegénykék felágaskodnak a hátulsó lábaikra s azután úgy járnak mindig.

Hiába, bolond állat az ember! Mikoriban az emberek ide kerültek erre a földre, a melyen először a sárkányok lakoztak, eleinte ők is úgy éltek, mint más; tisztességesen meghuzták magokat a barlangokban, a szikla-odúkbán. De aztán bolond fővel nekimentek a világnak, letördeltek, szakgattak, hasogattak belőle egy-egy darabot s magok csináltak magoknak barlangokat. Most meg már fákat vernek agyon, hasogatják szét s raknak belőle odút. No de nem mondom tovább, mert reggelig sem tudnám elsorolni az emberek együgyűségeit.

A mint mondtam, igen boldogan éltünk a mi kedves birtokunkon. Este kirándúltunk egy-egy kis sétára és gyakran sikerült fognunk egy-két szép, húsos, jóízű embert. Végre aztán elérkezett az az idő, mikor ez a bolondos ember-faj fellázadt ellenünk, a világ urai ellen. Vagyis éjszakának idején behuzódtak az odúikba s mi kénytelenek voltunk az egészségtelen, kellemetlen nappali verőfényben járni vadászatra, úgy hogy majdnem száraz-betegségbe estünk. Akkor is csak nagynehezen tudtunk fogni egy-egy ember-fiókát, sőt megesett, hogy egész hónapon át nem tudtam szert tenni többre, mint két hitvány porontyra. Képzeljétek, mit szenvedett szegény anyátok! Úgy lesoványodtam, hogy csakúgy csörögtek a pikkelyeim!

Sárkányné asszonyom végig nézett a fiatal hallgatóságon s látta, hogy a két legkisebbik keservesen sír, mert csakúgy potyogott szemökből a tüzes szikra. A gyöngéd anya jónak látta hát, hogy kissé vidámabb fordulatot adjon a meséjének.

- Nono, kedveseim, nem tartott az sokáig. Apátok fiatal, fúrge, bátor és vitéz volt akkor. Egy reggel, lefekvés előtt így szólt hozzám:

«Hallod-e, Pikkelyina, ez így nem tarthat tovább. Segítek a dolgon.»

Kérdeztem tőle, hogy mi a szándéka, de ő fenyegetően csóválta a farkát és ravaszul mosolygott rám, mialatt a körmét egy szikladarabon élesre fente. Másnap este, mikor fölkeltem, elbucszott tőlem s azt mondta, hogy csak legyek nyugodt és ne féljek. Én sokáig néztem utána, a mint elrepült s mikor már se lángját, se füstjét nem láttam, visszatértem a barlangba s rágicsáltam az utolsó darab száraz csontot. Reggelre, épen a mint pitymallani kezdett, pompás vásárfiával jött haza. Ha jól emlékszem: «mészáros»-nak nevezte azt, a mit hozott, ámbár lehet, hogy «lovag» volt.

Az íze körülbelől egyforma mind a kettőnek. Mikor aztán behuzódtunk a barlangunk legsötétebb, legnyirkosabb, legdohosabb, legbarátságosabb zugába, apátok szerényen elbeszélte nekem vitézi tetteit.

Feszüljön a vitorla vászon,
Repüljön vigan a hajó,
Kő ne akassza meg az utját,
Ne verjen hullámot a tó.

Országok mellett elrepülve
Lassankint eltűnik a part;
S a kis hajót ölébe kapva,
A nyílt tenger ringatja majd.

Míg túl az óperenciákon
Tündérországba el nem ér,
Hol az iczipiczi hajóka
Száz nagy hajóval nem cserél.

Ott majd szeliden partra vonja
Egy jó öreg tündérapó:
És szép meséssel megrakodva,
Repül majd vissza a hajó.

Ferike - Mariska.

Színes képpel.

Ferike, Mariska
Mit gondol magába?
Ők bizony elmennek
Idegen országba;
Bergengóczián túl
Tenger közepébe,
Kis meseországnak
Tündér szigetére!

De ilyen nagy utra
Miért indulnának?
Jobb lesz ha homokból
Szigetet csinálnak,
Igazi tengervíz
Körös-körül mossa,
Fényes nap sugára
Festi aranyosra.

Kagylókkal, csigákkal
Behintik a partját,
Part mellett lebegnek
Szép vitorlás sajkák;
Menj el, sajka, menj el,
A levelet vidd el,
S hozz választ anyától
Csókos izenettel!

Mondd meg a cziczának,
Doromboljon szépen,
A Bodri kutyával
Éljen békességben;
A hosszú bajuszát
Kitépjük, ha bántja
A sárga kanárit
A zöld kalitkába!

Menj el, sajka, menj el,
A levelet vidd el,
Nagyapát, nagyanyát
Hamarjában hidd el
Ferike, Mariska
Tündér szigetére
A tündér szigeten
Tündéri ebédre!

A törpék kincse.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy öreg gróf. Ennek az öreg grófnak volt egy fia és egy leánya. Busut, így hívták a fiút, és Emőse, így hívták a leányt, nagyon jó testvérek voltak. Mikor atyjuk meghalt és a rossz emberek kiűzték őket kastélyukból, nem hagyták el egymást, hanem együtt indultak ország-világ, szolgálatot keresni.

Mentek, mendegéltek. Már koromsötét volt, mikor egy kis faluba értek. A legelső ház ajtaján bezörgettek.

Egy hófehér szakállú öreg ember nyitotta ki az ajtót.

- Jó estét, édes öreg apánk! - köszöntötték a gyermekek.

- Fogadj Isten, gyermekeim! - felelt az öreg. - Szerencsétek, hogy édes öreg apátoknak szólítottatok, mert különben a küszöb előtt lett volna a helyetek. Hát mi járatban vagytok?

- Szolgálatot keresünk, szegény, árva gyerekek vagyunk!

- Jól van, megfogadlak benneteket. Te, fiam, kecskéimet legelteted ott fenn, ama sötét romok árnyékában. És te, leányom, a libáimat legelteted itt lenn víz mellett.

A két testvér szolgálatba állott. Busut őrizte a kecskéket ott fenn, ama sötét romok árnyékában, Emőse pedig leült a víz mellé a zöld füre és őrizte az úszkáló libácskákat. Később mind a ketten elszunnyadtak, mert éhesek is voltak, álmosak is voltak. Mikor másnap reggel fölébredtek, nem érezték többé az éhséget. Úgy tetszett nekik, mintha nagy lakomán lettek volna, hol pompás ételekkel és italokkal laktak jól.

Busut lejött a magas hegyről kis hugához. Csodálkoztak nagyon, hogy sehol sem látják a kis falut, melynek legelső házában tegnap az öreg ember felfogadta őket és így nem találják meg gazdájukat. Híven őrizték tovább a rájuk bízott jószágokat. Vad gyümölcsöcsel, gyökerekkel és kecsketejjel éltek. Bízva bíztak, reménykedtek, hogy majd csak előkerül a gazda is.

Így telt el sok idő, mikor egyszer Emőse, a fűvön pihelve, csodálatos hangokat hallott a föld alól. Arany-, ezüstcsörgést. Aztán olyan hangokat, mintha az aranyat, ezüstöt számlálta volna valaki.

- Egy... kettő, három... ötven... száz... ezer... százezer... millió... tiz millió...

Emőse felébredt.

- Jaj, Istenem, ennyi tenger pénze az édes atyámnak sem volt, pedig az gróf volt.

Körülnézett és maga mellett a földön egy fényes pénzdarabot pillantott meg. Félretette. Csillogó arany volt. Épen ekkor jött Busut, édes tejet hozott kis hugának. Emőse elmondta neki álmát és megmutatta a fényes pénzdarabot.

- Jó volna talán ásni a pénz után? - szólt a kis leány.

- Hagyjuk azt, édes hugom, amit a jó Isten nekünk szánt, megleljük azt úgy is, ha nem szomjazunk olyan nagy kincs után. Őrizzük a ránk bízott jószágot és mi is megkapjuk jutalmunkat.

De tél felé közeledett az idő. Busut félt, hogy huga megfázik így a szabad ég alatt, azért fenn a régi várkastély romladozó udvarán egy kis kunyhót épített. Ide húzódtak télire a jó testvérek.

A mint itt ültek, üldögéltek késő este, egyszerre csak betoppant hozzájuk az öreg ember, ki őket szolgálatba fogadta:

- No, fiam, leányom, jól őriztéték kecskéimet, libáimat, mától fogva felmondom a szolgálatot. A kecskéket, libákat elhajtom, de ti itt maradhattok ebben a várban, mert erre ugyan a madár sem jár. Fizetéstek az a pénzdarab, mit Emőse az őszszel a fűben talált.

Ezzel az öreg ember eltűnt.

A két testvér megelégedett a fizetéssel és mint a kik jól végezték munkájukat, nyugodtan aludták át az éjszakát. Azaz, dehogy aludtak. Mikor javában aludtak volna egyszerre édes dal csendült a fülükbe. Arra felé tekintettek, a honnan a dal hangzott.

Hát uram fia, mit látnak? Bizony nem mást, mint két iczinke-piczinke kis alakot. Olyan kicsinyek voltak, hogy Busutnak és Emősének a cipője sarkáig sem értek. Két valóságos kis törpe. Az egyik férfi volt, a másik nő, aranyos ruhában.

- Hát ti mit kerestek itt az én birodalmamban? - kiáltott az iczinke-piczinke kis ember olyan hangon, hogy Emőse megremegett tőle.

- A te birodalmad? - kérde Busut bátran, - hiszen én magam építettem ezt a kis kunyhót a szanaszét heverő kövekből.

- Csakhogy azok a kövek és minden, a mit itt látsz, ötszáz esztendeje vannak birtokomban, - felelt az iczinke-piczinke ember. - Úgy van, úgy, hiába bámulsz rám. Két rossz testvér lakott itt, ebben a várban, a kik folyton czivódtak, hogy kié legyen a vár. Czivódtak őseik kincsei fölött. A jó Isten aztán úgy büntette meg őket, hogy egy zivataros éjjel összeomlott a várkastély, a kincseket pedig a föld nyelte el. Én őrzöm itt, ezt a birtokot, enyém itt minden. De mivel én látom, hogy ti jó testvérek vagytok, nem bánom, egyezségre lépek veletek. Legyen a tietek, a mi a föld felett van; legyen az enyém, a mi a föld alatt van.

- Jól van! - szólt Busut - áll az egyezés!

Az iczinke-piczinke emberke karját nyújtotta iczinke-piczinke feleségének és kiosontak az udvarra. Busut és Emőse utánuk néztek. Az iczinke-piczinke házaspár felugrott a kút párkányára és onnan beugrott a vízbe.

Másnap, a mint felébredtek, azt hitték, csak álom volt az egész.

Körülnéztek. Az egyik sarokban egy rozsdás fűrész és egy rozsdás fejszét pillantottak meg. Busut kezébe vette a szerszámokat és így szólt:

- Ejnye, milyen jó, hogy ilyen pompás szerszámokat lelek. Építék én olyan házacskát, hogy egész kényelemmel lakhatunk benne a télen át, nem kell itt a hideg kövek közt fagyoskodnunk.

S valóban elkezdődött a vidám munka. Emőse is segített bátyjának. Nem nagy fáradtságba került, csak fel kellett emelni a fejszét és az magától kivágta a legvastagabb fát is. Aztán a fűrész bele kellett illeszteni a fatörzsbe és az olyan csinos deszkákat fűrészelt, mint a legelső fűrészmalom.

Mikor készen állt a szép, kényelmes házikó, Emősének eszébe jutott, hogy jó lesz eladni a talált pénzdarabot, mely most már az övék, hisz az öreg embertől ezt kapták bérül. Elmentek hát az egy napi járásra fekvő városkába, hol épen vásár volt. Eladták az aranypénzt, vettek rajta tehenet, tyúkokat, házi eszközöket, mindent egy szekérrel, mire csak egy kis háztartásnál szükség van.

A tél elmúlt. Sohasem fáztak. Mindig hordott Busut elegendő fát az erdőről. Sohasem éheztek, mindig főzött Emőse elegendő eledelt. Mikor tavasz lett, Busut lekaszálta a nagy fűvet a romkastély udvaráról. A mint így kaszál, egyszerre csak egy óriási vasajtóra bukkan. Az ajtó nyitva volt. Felemelte. Hosszú lépcsősor tárult fel előtte.

Azonnal hívta ki testvérét.

- Gyere, Emőse, menjünk le ezeken a lépcsőkön.

- Hát menjünk, nem bánom! - felelt a kis leány.

Megindultak. Mindketten számlálták a lépcsőket.

- Szász... kétszáz... ezer... kétezer... ötezer...!

- Ötezer lépcső! - szólt Emőse. - Mit gondolsz, Busut, régen jövünk már?

- Egész éjjel! - felelt Busut; - de már a végén vagyunk.

Valóban leértek. Egy pompásan berendezett és nagyszerűen kivilágított terembe értek. Senkit sem láttak a teremben. Csak mikor jobban körütekintettek, látták, hogy a terem egyik részében egy arany hinta van és ezen hintáztat egy iczinke-piczinke ember egy iczinke-piczinke kis asszonykát. Megismerték azonnal, hogy ez az a kis házaspár, a ki náluk fennjárt az ősszel.

A kis ember Busut elé ugrott és megszólítja:

- Te Busut! no ne bámulj, hogy tudom a nevedet. Hé, te gróf úrfi, nem tartottad meg a szavadat. Hisz úgy egyeztünk, hogy a mi a föld felett van, legyen a tied és a mi a föld alatt van, az meg lesz az enyém. Hé, fiú, te megszegted az egyezséget, lejöttél a birodalmamba. No most ezért dolgot adok!

Ezzel az iczinke-piczinke ember feltárt egy nagy ajtót, halomszámra hevert ott az arany és ezüst.

- Gyertek ide, - szólt most a testvérekhez. - Te, Busut, számláld meg az aranyat! És te, Emőse, számláld meg az ezüstöt!

Busut és Emőse beléptek az ajtón. Vakító fényvel árasztotta be a föld alatt lévő termet a sok drágaság.

Busut és Emőse hozzáfogtak a számláláshoz. Számláltak sok száz milliomon felül, mikor egyszerre Busut ezt gondolá:

- Ej, ennek a piczi jószágnak ennyi kincse van, nekem meg nincs semmim, veszek belőle egy zsebbel!

Emőse is épen ekkor gondolkozott így:

- Mit csinál ez a kis ember, ezzel a sok kincscsel itt a föld alatt. Nekik ennyi, nekünk semmi; tele szedem a zsebemet.

Ezt gondolva, egymásra nézett a két testvér, de ugyanabban a perczben tovább számláltak.

- Nem, nem bántjuk a másét!

És nem vettek el egy darabot sem a sok kincsből.

Kimondhatatlan jó érzés szállt most a szívükbe, elkezdtek dalolni és vidáman végezték munkájukat.

Várták, hogy majd csak előjön az az iczinke-piczinke ember, de az csak nem mutatta magát.

Mikor készen lettek a munkával, felmentek ismét az ötezer lépcsőn, a vasajtó becsapódott utánuk és eltűnt nyom nélkül; többé meg sem lelték.

Ezentúl csendesen éltek magukban, dolgozva, mulatozva.

Egyszer aztán Busut nagyon beteg lett. Emőse éjjel-nappal virrasztott mellette.

- Oh, édes jó Istenem - sóhajtott a lányka - ne hagyd meghalni az én kedves, jó bátyámat, vagy ha elveszed, haljak meg én is!

Több napig feküdt már Busut elerőtlenedve, mikor egy reggel csak egész vidáman ébredt és felülve ágyában szólt:

- Kedves húgom, köszönöm a pompás bort, mit az éjjel velem itattál. Teljesen meggyógyított.

Emőse csak mosolygott, mert neki bizony sem bora, sem semmiféle orvossága nem volt, ő hát nem adhatta bátyjának a finom bort. Bátyja bizonyosan álmodta azt.

De sebaj, hálát adott az Istennek, hogy bátyja ismét egészséges. Csendesen éltek, elégedtek tovább békében, szeretetben. Busut igen szép kis kertet készített az omladozó vár udvarán. Emőse virágágyakat és veteményeket rendezett el benne. Esténként a virágok közt levő kis gyepadra telepedtek, onnan néztek fel a romokra. Azoknak a romoknak már ők minden zegét-zugát átkutatták és bebarangolták.

A mint egy este így üldögéltek a holdvilág fényénél, melynek sugarai az udvar közepén levő kútba estek: egyszerre csak különös mozgást láttak ott.

- Tán csak álmodom! - gondoló Busut.

- Milyen szép álmom lesz most! - suttogá Emőse is.

S nézték, figyelmesen nézték, a mint a kútból sok-sok apró emberke kapaszkodik fel, hasonlók ahhoz, a ki már kétszer megjelent előttük. Ezek a kis emberek mindannyian mesterembereknek látszottak. Egyiknek arany kalapács, másiknak malterkanál, véső, fűrő, szekerce, fűrész volt a kezében. Fürgén ugráltak ki ezek a kis törpék a kútból és egy szempillantás alatt ellepték az udvart, felkúsztak a falakra. Hemzsegték mint a dolgos hangyák. Fúrtak, faragtak, kalapáltak, meszet, téglát hordtak, szegeztek, falaztak. Szóval építettek.

Mikor készen állott a pompás épület, festették a szobákat, díszítették a csarnokokat, bútoroztak, berendeztek mindent. Még a harangot is megöntötték és felhúzták a várkastély tornyába. Erre épen kivirradt. Hajnalt kezdtek harangozni.

A harangkongásra Busut és Emőse fölriadtak. Ekkor már a kert is parkká volt alakítva. Előttük magasra lövelt a víz a szökőkútból.

Busut és Emőse a szemüket dörzsölték:

- Oh, Busut - szólt a kis lány, - ha valóban ilyen volna a mi omladozó várunk, úgy mi csakugyan grófok lehetnénk újra.

- Kedves Emősém - felelt a bátya - nem kívánok én semmi egyebet, csak téged tartson meg a jó Isten, csak légy mindig jó kedvű és szeress úgy, mint én téged szeretlek.

- Édes bátyám, hisz én jobban szeretlek, mint saját magamat.

A két testvér megölelte egymást.

Ekkor az iczinke-piczinke törpe állt elébük és szólt:

- Busut gróf és Emőse grófnő, ime átadom várakat. Ötszáz év óta őriztem én itt a romokat, kincseivel együtt, őriztem addig míg találtam egy testvérpárra, kik ily önfeláldozó szeretettel ragaszkodnak egymáshoz. Meggyőződtem, hogy ti szegénységben is becsületesen éltek, minden kísértésnek ellenálltok és a szeretet sohasem fogy ki szivetekből. Ime, átadom a felépített várat, átadom a törpék kincsét is, mely ama vasajtó alatt rejlik. Jutalom ez jószágtokért, munkásságotokért. Éljetek boldogul!

Erre az iczinke-piczinke ember kis feleségével együtt karonfogva újra eltűnt. Eltűntek vele az apró mesteremberek is, nagy hangon kiabálva:

- Éljen Busut gróf, éljen Emőse grófné!

A nap ragyogó fénynyel kelt föl az égbolton. A testvérek bámulva tapasztalták, hogy a mit az éjjel láttak, nem volt álom.

A régi várkastély ott állt teljes pompájában, felépítve.

Nem sok idő telt el és a vár alján is benépesítette a testvérpár az elhagyatott környéket. Gyönyörű kis helységet építettek arra a helyre, hol idejövetelükkor csak falut találtak. A falu végére pedig, hol az öreg ember háza állott, templomot emeltek a jó Isten dicsőségére.

A kis egér farkinczája.

Egyszer az egeret
Macska rajta kapta,
Hogy a tejbe kóstolt, -
S farkát leharapta.

Könyörgött az egér
Bezzeg a macskának,
Hogy ne hagyja őtet
A világ csúfjának.

A macska nem hajtott
Egér kérésére,
Hanem a farkáért
Váltság-díjat kére.

Megy az istállóba,
Megyen a kis egér
S tejet a tehéntől
Nagy könyörögve kér.

„Tehén adjál tejet,
Viszem a macskának,
Adja vissza nekem
Kicsi farkinczámat.”

Tehén küldi őtet
Kaszáshoz a rétre.

„Kaszás, adjál füvet,
Viszem a tehénnek;
Tehén ad tejecskét,
Viszem a macskának,
Adja vissza nekem,
Kicsi farkinczámat.”

Kaszás küldi őtet
Kenyérért a pékhez.

„Pék, adjál kenyeret,
Viszem a kaszásnak:
Kaszás ad majd füvet,
Viszem a tehénnek;
Tehén ad tejecskét,
Viszem a macskának,
Adja vissza nekem,
Kicsi farkinczámat.”

Pék elküldi őtet
Lisztért a molnárhoz.

„Molnár, adjál lisztet,
Elviszem a péknek:
A pék ad kenyeret.

Viszem a kaszásnak;
Kaszás ad majd füvet,
Viszem a tehénnek;
Tehén ad tejecskét,
Viszem a macskának,
Adja vissza nekem,
Kicsi farkinczámat.”

Molnár küldi ötét
Hájért a disznóhoz.

„Disznó adjál hájat,
Viszem a molnárnak:
A molnár ad lisztet,
Elviszem a péknek;
A pék ad kenyeret,
Viszem a kaszásnak;
Kaszás ad majd füvet,
Viszem a tehénnek;
Tehén ad tejecskét,
Viszem a macskának,
Adja vissza nekem,
Kicsi farkinczámat.”

A disznó elküldte
Makkért a tölgyfához.

„Tölgyfa adjál makkot,
Viszem a disznónak;
A disznó ad hájat,
Viszem a molnárnak;
A molnár ad lisztet,
Elviszem a péknek;
A pék ad kenyeret,
Viszem a kaszásnak;
Kaszás ad majd füvet;
Viszem a tehénnek;
Tehén ad tejecskét,
Viszem a macskának,
Adja vissza nekem,
Kicsi farkinczámat.”

- Szomorúan zúg-búg
A tölgyfa fölötté,
Úgy rá esett egy makk,
Hogy agyon ütötte.

Játékok

1. Körjáték.

A gyermekek körben összefogódnak s vagy jobbra, vagy balra mennek, mindig megtartva a köralakot, s e közben éneklük:

Ispiláng, ispiláng,
Ispilángi rózsá!
Rózsá volnék, piros volnék,
Mégis kifordulnék.
Zöld selyem rosta,
Két garas hijja.
Szederszemű kis Ilonka,
Fordulj angyalmódra.

Ha több Ilonka van, akkor így különböztetik meg; „Piros kendős kis Ilonka, szőke vagy barna hajú kis Ilonka” stb.

A kinek nevét mondják, - mint itt például Ilonkát - az kifordul, úgy hogy a szomszédja, a ki előbb jobb kezét fogta, most a balt fogja meg.

A kifordulás úgy történik, hogy minden másodiknak a nevét mondják, míg csak az egész körön végig nem mentek, s a játszóknak fele befelé, fele pedig kifelé nincs fordulva. Ekkor következnek a befelé nézők a kifordulásra ugyanolyan sorrendben, mint az előbbieknél, míg végre a játszóknak valamennyien kifelé vannak fordulva.

Most következik a visszafordulás, és pedig az a rész, a mely előbb fordult ki, rendesen előbb szokott vissza is fordulni, s az énekben most „kifordulnék” helyett ezt mondják: „befordulnék”; a többi rész ugyanaz.

Néha, mikor már kimondták: „fordulj angyalmódra”, még hozzáteszik; „kukurikú”, s erre mindnyájan leguggolnak. Kis szünet után azonban fölállnak s tovább foly a játék.

2. Elvesztettem zsebkendőmet...

Tíz-húsz gyermek körbe áll, egy a közepre megy. Erre elkezdenek forogni mind egy hangon énekelve:

La, la, la, la, la, la...

Ezalatt a közepén álló elejti a zsebkendőjét. A kör azonnal megáll s a ki előtt a zsebkendő a földre esett, oda szalad s felveszi. Erre mind tapsolva éneklük a következőket:

Elvesztettem, zsebkendőmet,
Megver anyám érte.
A ki majd azt visszaadja,
Megcsókolom, érte.

Most a kinél a zsebkendő van, meglobogtatja; mire a körben álló oda fut, a zsebkendőt elveszi s a megtalálót megcsókolja.

3. Én kis kertem keritem.

Kis gyermekek szokták játszani. Körbe állanak s jobbra-balra forogva éneklük:

Én kis kertem keritem,
Abba rózsát ültetek.
Szél fújja, fújdogálja,
Eső veri, verdegéli,
Hullj le, borsó, koporsó!

Az ének végén mindnyájan leguggolnak s a játékot újra kezdik.

Anya születése napjára.

Arra intett a madárka:
Egy köszöntőt tanulj mára.
A virág is csak azt sugta:
Köss bokrétát, jó leányka!

Fogadd tehát bokrétámat,
Szivből fakadt hő imámat:
Szálljon áldás a fejedre,
A legkisebb lépésedre!

Nini, kácsa!

Juczi sétálni vitte a babáját a kertben.

- Ni, baba, - mondotta, - nyitva maradt az ajtó.

A baba nem szólt semmit, Juczi mégis ráfogta, hogy a baba azt mondta:

«A bizony, nyitva hagyták».

- És most kedved volna kimenni a vízhez, úgy-e, te rossz baba? Kiszöknél, ha mernél, úgy e? No, ne félj semmit, veled megyek, hogy bajod ne essék.

Ezzel a jobb kezében lóbálva a babát, úgy, a hogy volt, egy szál ingben kiosont a vízhez.

- Látod, baba, ez víz. Nagy víz, sok víz. Van benne sok, sok hal, aztán sok szép fehér kácsa. Úgy-e, ilyet még sohasem láttál? Aztán itt ni, híd is van. Ezen elmehetünk a víz fölé. Gyere hát, te gyáva baba, elviszlek a hídra, úgy se voltál még te sohasem hídon.

De csúnya, furcsa híd is ez! Se karfája nincs, mint más hídnak, aztán olyan keskeny - bizony jó még, hogy Juczikán nincs ruha, különben el sem férne rajta. Aztán a mint a babával szép óvatosan rálép, hát - uram Isten, látja, hogy ennek a hídnak vége sincs. Megszűnik, alig hogy kezdődött, a víz kellő közepén. Aztán ott elül, alatta - locs, tocs, csobog a víz, aztán kács kács... félelmetes hangok...

- Kácsák, - mondotta Juczika. És négykézláb előre kúszott, óvatosan halkán, hogy a kácsák észre ne vegyék.

Ott van, ni, a végén. Előre hajol, tömzsi két karjára támaszkodva, aztán nézi, nézi a lubiczoló kácsákat. Nézi, nézi és nem is gondol a babára, a kinek a kedvéért tulajdonképpen kiosont a házból.

- Kácsa, - dünnyögte magában, - nagy kácsa, fekete kácsa, e[...] fehér kácsa, ez a mama, tarka kácsa, az... kicsoda is az? Hát leg[...] dada. Aztán apró kácsák, ezek a gyerekek. Jó napot, kácsák, jól esik[...] Ejnye, be jól tudtok úszni! Én is tudok, de csak a fürdőkádban[...]² tudok sok más egyebet, a mit ti nem tudtok. Tudtok ti magyarul? Tudtok ti innen lenézni a vízbe? Úgy-e, hogy félnétek? Jertek föl, ha tudtok! Ejnye, de unalmas kácsák vagytok ti, mindig a csőrötöket bámúljátok. Nézzetek én reám! Vagy jobb lesz így - nézzünk farkasszemet. A ki előbb elneveti magát, az vesztett.

Így találtam Juczit, a mikor lerajzoltam számotokra, farkasszemet nézve a kácsákkal. Juczi csak győzte komolysággal, a kácsák is. Az a szürke kácsa azonban, melyre ráfogta, hogy az a dada, egyszer csak megunt a dolgot s fejjel a víz alá bukott.

- Ohó, kiáltotta Juczi, te elnevetted magad és a vízbe dugod az orrod, hogy ne lássam. Megállj, te rossz kácsa, holnap megeszlek pecsenyének!

² Ezeken a helyeken a sorok vége hiányzik! (az elektronikus változat szerkesztője)

Virág nyílik...

Színes képpel.

Virág nyílik, döng a méhe,
Vígán csörög a patak.
Kis gyermekek kinn a réten,
A kert alatt játszanak.

Sorba, körbe, karikába
Forognak szép rendesen,
Zöld vetés közt a fürjecske
Pitypalattyol édesen.

Az oroslán.

- Félték-e az oroslántól, gyerekek?

- Én bizony nem pélek! - szólt a három éves Palika.

- Én sem félnék tőle, - ha agyon volna löve.

- De bezzeg félnétek tőle a szabadban, a nagy sivatagon, hol, mint a mennydörgés, úgy hangzik földet remegtető ordítása. Ilyenkor minden más állat futva fut; madár elrepül, kigyó elbúvik, mert olyan király ám ez az állatok királya, hogy megeszi az alattvalóit, ha megkaphatja.

- Jaj, nadapó, - szólt Palika a szék alá bújva, - pélek az oroslántól.

- Nem kell attól félni, - mondta nevetve a nagyapó - olyan szelid az, hogy maga is bemegy a ketreczbe, csak el kell találni a módját.

Azzal a nagyapó lerajzolt egy papiros közepére egy oroslánt meg egy ketreczet.

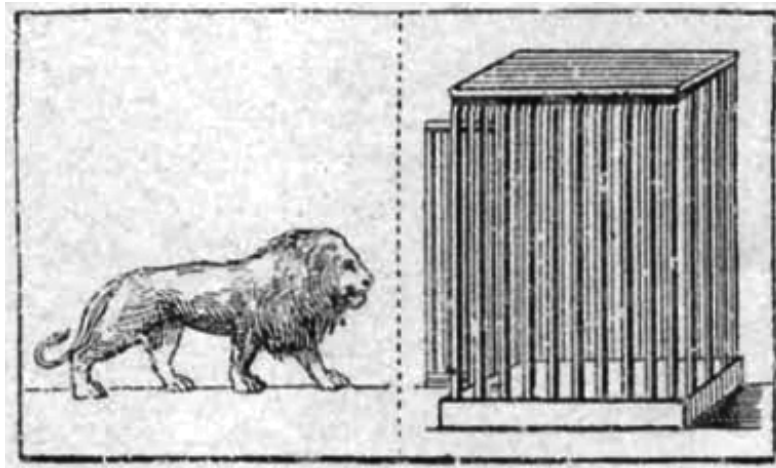
- No most jól vigyázzatok! Ez az oroslán bemegy a ketreczbe.

- A szemünk előtt?

- A szemetek előtt, de egyszerre csak egynek mutatja meg, hogyan megy a ketreczbe. Gyere ide, Pali, nézz folyton az oroslánra és a ketreczre, és a papiros közepén fölülről lefelé húzd végig lassan az orrodát.

Pali bámulva kiáltott föl, mert az oroslán csakugyan látszott, hogyan megy be.

Próbáljátok meg ti is, tudtok-e így fogni oroslánt?

A vitéz Erzsike.

A jóságos arcú, öreg doktor bácsi megcsóválta a fejét és dörmögni kezdett. Mutatta a haragosat szörnyen, pedig nem haragudott, a mint egyáltalában lehetetlen is haragudni ott, a hol édes gyermekarcz üde mosolygása ragyog elő. Igenis, a doktor bácsi mutatta a haragosat és így zsörtölődött:

- Na, ez már mégis sok. Hát azért van odakint az az egészséges, friss téli idő, hogy Erzsike idebent üljön a rekedt levegőjű, meleg szobában? Egy-kettő, föl kell öltöztetni gondosan és ki kell vinni a levegőre. Hadd csípje a hideg még pirosabbra az ő pufók arczát és hadd váljék egészségére a mozgás. Úgy, úgy. A szobában való folytonos ülés, a rekedt, meleg levegő nem gyermeknek való.

Az Erzsike mamája, a jó, aranyos kis mama, a doktor bácsi szavai után nyomban előszedte a meleg téli ruhát, hogy majd felöltözteti a kis leányt. Erzsike azonban nem igen örült ennek, mert tudta jól, hogy az a gonosz hideg mindjárt nekiesik az ő fitos orrocskájának és nemcsak hogy pirosra festi, de csipkedi is. Már csak - gondolta magában - kellemesebb a kályha mellett ülni. És olyan ábrázatot csinált, mintha igen közel állt volna a pityergéshez.

Látta, észrevette ezt a doktor bácsi és fordított egyet a dolgon. Oda ült Erzsike mellé és így beszélt hozzá:

- Odakint van ám csak mulatságos világ. A hány gyermek van, az mind ott jár az utcán és úgy iszánkodik, mint annak a rendje. Csúsznak a jégen, gázolnak a hóban és akkorákat nevetnek, hogy szinte zeng belé az utca. A szomszédék Jóskája, a kivel játszani szeretsz, kint korcsolyázik a ligetben; a Mariska onnan nézi a partról és tapsol neki, meg nevet rajta, mikor hanyatt esik. Jujujúj, micsoda pompás gyermekmultság folyik most odakint a jégen.

Erzsike, ez a csöppség, elnevette magát és kedvet kapott ahhoz, hogy ő is megnézzé a téli játékot és ő is ott kaczagjon a parton. És a helyett, hogy a kályha mellett, a meleg szobában kivánt volna maradni, a helyett, hogy csakugyan pityeregni kezdett volna, még ő kérte a mamáját, hogy szaporán öltöztesse föl és induljon vele.

A mama persze szívesen teljesítette a kívánságát. A lábára jó meleg harisnyát, bélelt cipőt húzott; ráadta a meleg téli ruhát, arra a prémes bélésű bundát és bekötötte a nyakát, a fejére meg olyan sapkát húzott, a mely elfödte még a fülecskéit is. És mikor már a kötött, meleg keztyű is a kezén volt, megindult vele.

Az egészséges, friss levegőt tele tüdővel szívta be és gyönyörködve nézte azt a ragyogó, fényes, havas világot, a mely millió és millió hópohely szikrájából kelt elő. Hosszasan nézte a csuszkáló gyermekeket, meg a hólabdával dobálózó fiúkat és nagyokat nevetett, mikor látta, hogy egy-egy hógolyó fejbe vagy hátba találta a dobálók egyikét-másikát.

Észre sem vette a csípős hideget, a mely piros rózsákat fakasztott az ő rózsás kis arczán. Később, a mint ment, ment, úgy érezte magát, mintha nem is havas, hideg utcákon, hanem a mezőn járna, a melyen tavaszi fuvalom hord illatot.

El nem fáradva ért ki a mama mellett a ligetbe s ott alig tudott hova lenni az örömtől, mikor látta a kis és nagy emberek korcsolyázását, iszánkódását és hallotta a tréfás kiabálást, a nevetést, a mit egy-egy elesés idézett elő. Annyira jól találta magát a csípős hidegben, a melytől eleinte félt, annyira tetszett neki az a téli látványosság, hogy alig akart visszafelé, hazafelé indulni és hogy mégis elinduljon, ugyancsak nógatni kellett a kis mamának.

Mikor útban voltak, elkezdett esni a hó. A fényes, gyémántfényű hópelyhek egyike éppen az orra hegyére esett s ő örült, nevetett ennek, oda fordulva a mama felé, mutatva piros kis orra

hegyén azt a fehér pontot. Kerekre nyitotta két nagy fekete szemét és úgy nézett, úgy csodált meg mindent, mint a ki ebben örömet leli. Az embereket, a kik a havat söpörték; a hóházat, a mit a bérkocsisok emeltek s a melynek üregében asztal volt elhelyezve. Nézte a gyorsan sikló szánokat, a csengős lovakat meg a fehér hóval belepett embereket.

Azt persze egyéb gyönyörúsége mellett észre sem vette, hogy ez a téli séta milyen jól esett neki. Vígabbnak, erősebbnek, egészségesebbnek érezte magát, bezzeg az étvágya is megnőtt.

Mikor elérték a házat, a melyben laktak, megállt a kapu előtt s onnan még egyszer visszaneézett a játszó gyermekek felé. Az arcza már erősen ki volt csipve a hidegtől, a sipkáján, a ruháján itt-ott látszott a hó.

Otthon persze már várt rá a jó özsonna, a melynek emberül neki látott, pompás volt minden falat. Midőn jóllakott és egészen fölmelegedett, oda simúlt a mamájához és így szólt:

- Holnap, meg mindennap menjünk sétálni, kis mama. Nagyon tetszett nekem minden és sokkal jobban éreztem magam, mint azelőtt egész nap itt a szobában. Úgy-e, megyünk? A doktor bácsi is örül majd és azt mondja, hogy engedelmes, jó kis leány vagyok.

És csakugyan úgy történt. Ettől a naptól kezdve minden szép nap délutánján sétálni ment Erzsike a kis mamával s a mellett, hogy gyönyörúséget talált a téli látványosságokban, egészsége is gyarapodott. Egészen megedződött és nem volt többé olyan elkényeztetett, meleg szobába szokott kis teremtés, a kinek megártott minden. Ő rajta ugyan nem fogott sem torokgyík, sem nátha, mert a hideghez hozzá volt edzve.

És a doktor bácsi sem csóválta többé a fejét, sem nem dörögött, mert az Erzsikével teljesen meg volt elégedve s örömmel mondta:

- Igazi vitéz leány, a ki a hideg csípésétől nem félti az orrát.

A vörösbegy.

„Ki koczogat az ablakon
Hideg téli reggel?
Tán valaki dévajkodik
A Pista gyerekkel?
Akárki, csak menjen odébb,
Pistika nincs itthon.
Majd megmondom, ha hazajön,
Hogy levelet írjon.

Ejnye, ejnye! Nincs szavamnak
Semmi foganatja?
Jégvirágos ablakomat
Egyre koczogatja.
Tán valami vándorlegény?
Hát szívesen látom.
Kerüljön az ajtó felé,
Vándorló barátom!

E' bizony nem vándorlegény,
Hanem egy madárka,
Sárgapiros mellénye van,
Barna kis kabátja.
Nem utazott el az idén,
Itt maradt közöttünk.
Gyere be, no, ne dideregj!
Mi jól befűtöttünk.

Erdő, mező, liget, berek
Most hideg szállásnak,
Még csak sovány bogyót sem ad
Étkül a madárnak.
Fürge, dalos kis vörösbegy,
Éhes vagy-e, mondd hát?
Adj neki csak, Pista fiam.
Búzaszemet, morzsát.

Hallod, hallod, köszönetét
Hogy elmondja dallal!
Vigan zendül éneke, mint
Virágos tavasszal.
Szeresd fiam, a madarat,
Légy mindig barátja!
Rossz ember az, hidd el, a ki
A madarat bántja.”

Két jó testvér.

Mese.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy rengeteg őserdő. Ennek a rengeteg őserdőnek a közepén, egy tisztáson állott egy kis házikó.

A nádfödelű házikó előtt egy kis kertecske volt. Volt ott minden, de mindenféle. Pihés kis kacsa, gágogó libácska, kotkodáló tyúkocská, csipegő csibécske. Aztán volt ott rezedá, ibolya, szegfű. Ez a sok minden azé az áldott két jó testvére volt, kik benn laktak a nádfödeles kunyhóban, a csibés, kacsás, rezedás kertben. Egy fiú meg egy leány. Bandi meg Ilonka. Úgy szerették egymást, mint a galamb a búzát.

Ilonka sokat dolgozott a házban, a kertben. Locsolgatta a virágait, illatos füvekkel kezéből etette a libácskát, főzött, süttött, kapált, gyomlált, varrt, takarított.

Bandi naphosszant friss fűágyon hevert, összehúzva vékony lábcskáit. Szegény Bandi sovány, nyomorék legényke volt s Ilonka segítségével még vánszorogni se tudott. Ha megmozdult, fájt minden tagocskája, de legjobban a szive fájt, mert örökké látnia kellett, hogy dolgozik testvére naphosszant csakhogy neki mindene meglegyen.

Csak láttatok volna: hogyan vezetgette tulipános kis kertében beteg testvérekéjét az az áldott leány; hogyan etette, itatta, csöppenként csurrantva szájába a jó csibehús levest. Szegény, szegény kis Bandi keservesen sírt, zokogott. Szeretett volna úgy dolgozni, futkosni, mint Ilonka.

Egyszer csúnya, barátságtalan idő volt odakünn. Betették a pirinkó sárga ajtót, ablakot s összehúzódtak a sarokban. Ilonka gyöngéden simogatta Bandi kezét. Bandi félt a vihar zúgásától s Ilonka szép tündérmesébe kezdett édes, szelid hangon. Kip! Kop! Kipi! Kop! hallatszott egyszerre a csepp ajtón kívülről. - Szabad! - kiáltotta Bandi belülről.

- Tessék beljebb kerülni! - szólt Ilonka.

Szép fiatal lányka lépett be, kopottan, átlázva.

- Csak egy kis helyet kérek éjszakára, hol meghúzhatom magam ebben a rossz időben! - kérte Bandit meg Ilonkát csodálatosan csengő hangon s Ilonka barátságosan megcsókolta a jövevényt.

- Csak jöjjön be, jöjjön! Mi szeretjük a kedves vendégeket. Itt alszik majd az én ágyacskámban. Nézze milyen illatos, ma szedtem rá friss leveleket; én elférek a sarokban; aztán vacsorázzék velünk, szívesen látjuk!

A vendég megörült, levetette kendőjét. Én Istenem! Ilonka nem győzte bámulni aranyfényes selyem haját, virágarcát. A vendég aztán leült egy kis nádszékre, a mit Bandi font, figyelmesen nézte: mily ügyesen sűrög-forog Ilonka. A vacsorából Ilonkának semmi sem jutott. Bandi megkapta a maga részét, a vendég az Ilonkát fogyasztotta el jóízűen. Ilonka azt mondta, hogy az ő vacsorája a tűzhelyen van. Ki is ment, de nem evett, mert nem volt mit.

Vacsora után hamar lenyugodtak. Ilonka egy kis sarokban békésen szendergett. Egyszerre csak kinyitotta a szemét, a szobában aranyos-kék világosság ragyogott s előtte fénykörben, aranyhajjal, hófehér ruhában a vendég lebegett:

- Én a testvéri szeretet tündére vagyok! Itt nálad jó helyen járok, kis Ilonka. Mondd, mit óhajtasz? Egy kívánságodat teljesítem!

- Kedves jó tündér! - szólt szeliden Ilonka - adj, oh adj Bandi öcsémnek holtig tartó jó egészséget, boldogságot, vidámságot. Én meg vagyok elégedve sorsommal.

A tündér csókot lehelt a lányka fehér homlokára, mire az újra édesdeden elaludt.

Majd Bandi ébredt fel. Látta a csudálatos, rezgő, aranyos világosságot a szegény kis szobában s az aranyhajú, fehér ruhás, zengő hangú tündér ott állott előtte:

- Szegény jó kis Bandi! - szólt hozzá nyájasan - én a testvéri szeretet tündére vagyok. Egy kívánságot teljesítem. Kérj valamit tőlem.

- Tündér, angyal, vagy bárki légy! - szólt gyorsan, boldog mosolylyal a kis fiú - nincs más gondolatom, más óhajtásom, csak egy. Én már elédegelek így, a mint vagyok; de adj! oh adj Ilonkának holtig tartó egészséget, boldogságot, vidámságot. Ha én már nem is leszek többé, ne lásson ő hibát semmiben!

- Óhajtásod teljesül! - mondá sugárzó arcczal a tündér. - Ki testvérét igazán szereti, az bizvást remélheti a jó Isten áldását. Ti megérdemlitek boldogságtokat... szólt s eltűnt a csendes hajlékból.

Reggel, mikor Ilonka dalolva, jó kedvvel bújt elő a szűk sarokból: a konyhából kész párolgó reggelivel jött befelé Bandi mankó nélkül, vidáman, piros arcczal.

Ujjongva borúltak egymás karjaiba s örömkönnyek közt áldották a testvéri szeretet tündérét, ki teljesítette mindkettőjük kívánságát.

A dalok királya.

Útra kelt a fülemüle,
Hogy világot lásson,
Repült, repült messze túl az
Óperenciáson,
Egy gyönyörű pirókmadár
Volt az útitársa,
Zöld erdőben leszállottak
Rengő-ringó ágra.

Zöld erdőben a madarak
Mindjárt észrevették...
Találgatják: ki ez a két
Ismeretlen vendég?
Szép ruhája nagyon tetszik
A pirókmadárnak,
Lombok közül, bokrok alól
Rája kukucskálnak.

Magasztalja a pirókot
Mind, a ki csak látja:
„De szép piros a mellénye,
Fényes a kabátja!
Bizonyosan valami nagy
Gavallér levante!
Az a másik az inasa,
Mily kopott mellette!”

Lombok közül, bokrok alól
Csodájára járnak,
Hízelegnek szép szavakkal
A pirókmadárnak,
Körülfogják mindenfelől
Hajlongva, bókolva...
Fülemile félrevonúl
Egy túskebokorba.

Gyönyörködnek a pirókban,
Csodálkozva nézik,
Esdekelnek mind a hányan,
Hogy daloljon nekik.
„Dalolj, dalolj, szép idegen!
- Kérik egyre jobban. -
Milyen édes zene szólhat
A te szép dalodban!”

Pirókmadár rá is kezdi,
Hallik a nótája...
Hej, de bezzeg a madarak
Nagyot néznek rája.

Egymásután úgy eltűnnek,
Mint egy szempillantás...
Azt se mondják a piróknak
Jó éjszakát, pajtás!

Sugdósódnak az erdőben;
„Jaj, micsoda ének!
A száját is kár kinyitni,
Kár a leventének!
Bármilyen szép a mellénye,
Fényes a kabátja:
Czifra úrfi, csiri-csári,
Hess, alászolgája!”

Fülemile most megszólal
A túskebokban,
Égre csengő énekében
Érző szive dobban.
Körül a fák lombjaikkal
Tapsikolnak rája,
Kivirít a túskebokban,
Rózsát nyit az ága.

„Éljen! éljen! de gyönyörű!”
Madarak kiáltják.
S a szegény kis fülemilét
Körűszálldogálják:
„Mégbocsáss, hogy úgy lenéztünk,
Te kopott madárka,
Te vagy, te vagy akárki vagy
A dalok királya!”

A csengetyűs nyulacska.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer a világon egy irinyó-pirinyó, kurta farkú nyulacska, ennek az irinyó-pirinyó, kurta farkú nyulacskának volt egy irinyó-pirinyó, szépen szóló ezüst csengetyűje. Ez az irinyó-pirinyó, kurta farkú nyulacska elment egyszer sétálgatni a zöld erdőbe azzal az irinyó-pirinyó, szépen szóló ezüst csengetyűvel. A hogy ottan sétálgatott ez az irinyó-pirinyó, kurta farkú nyulacska, az a szépen szóló ezüst csengetyű olyan gyönyörűen csilingelt, hogy a sárga rigók, pinyőkék nem tudtak hova lenni csodálkozásukban. Nem énekeltek többé, csak hallgatták a szépen szóló ezüst csengetyűt: hátha el tudnák tanulni a nótáját. Egyszer csak mi s mi nem történt, jól meghallgassátok! Semmi egyéb, mint az, hogy az irinyó-pirinyó, kurta farkú nyulacska elfáradt a nagy sétálgatásban, leült egy kicsike fa alá pihenni, a kicsike fa rengő-ringó ágára akasztotta irinyó-pirinyó ezüst csengetyűjét. Úgy elaludt ott a kicsike fa alatt, mint a bunda. Álmodott is sok szépet káposztalevélről.

Mikor fölébredt álmából, hát mit lát? Felnőtt a kicsike fa nagyra, szépen szóló ezüst csengetyűje ott csilingelt a magasban, azon a rengő-ringó ágon. Nem is érte föl, nem tudta levenni. Nagyon elszomorodott ezen az irinyó-pirinyó, kurta farkú nyulacska. Kérve kérte azután a fát:

- Add ide, fa, a szépen szóló ezüst csengetyűmet!

De a fa azt mondta:

- Nem adom biz én, jó lesz ez nekem, hadd csilingeljen itt rengő-ringó ágamon.

Szalad a nyulacska a baltához:

- Balta, vágjad a fát, fa nem adja ide a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Nem vágom biz én, minek vágnám, nem vétett nekem az a fa semmit.

Szalad a nyulacska a köszörűkőhöz:

- Köszörűkő, köszöröld a baltát, balta nem vágja a fát, fa nem adja ide a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Nem köszörülöm biz én, nem koptatom én magamat senki kedvéért.

Szalad a nyulacska a vízhez:

- Víz, hajtsd a köszörűkövet, köszörűkő nem köszörüli a baltát, balta nem vágja a fát, fa nem adja ide a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Nem hajtom biz én, jobb nekem itt csendesen csörgedezni.

Szalad a nyulacska a bikához.

- Bika, igyad a vizet, víz nem hajtja a köszörűkövet, köszörűkő nem köszörüli a baltát, balta nem vágja a fát, fa nem adja ide a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Nem iszom biz én, nem vagyok én szomjas.

Szalad a nyulacska a mészárosához:

- Mészáros, üssed a bikát, bika nem iszsza a vizet, víz nem hajtja a köszörűkövet, köszörűkő nem köszörüli a baltát, balta nem vágja a fát, fa nem adja ide a szépen szóló csengetyűmet.

- Nem ütöm biz én, épen ma ütöttem le egyet.

Szalad a nyulacska az egérhez:

- Eger, rágjad a mészáros kötelét, mészáros nem üti a bikát, bika nem iszsza a vizet, víz nem hajtja a köszörűkövet, köszörűkő nem köszörüli a baltát, balta nem vágja a fát, fa nem adja ide a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Nem rágom biz én, nem hagyom én ott a fogamat.

Szalad a nyulacska a cziczához:

- Czicza, fogjad az egeret, eger nem rágja a mészáros kötelét, mészáros nem üti a bikát, bika nem iszsza a vizet, víz nem hajtja a köszörűkövet, köszörűkő nem köszörüli a baltát, balta nem vágja a fát, fa nem adja ide a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Eredj, hozz tejet, akkor fogom az egeret.

Szalad a nyulacska a tehénhez:

- Tehén, adj nekem tejet, tejet viszem cziczának, czicza fogja az egeret, eger rágja a mészáros kötelét, mészáros üti a bikát, bika iszsza a vizet, víz hajtja a köszörűkövet, köszörűkő köszörüli a baltát, balta vágja a fát, a fa id'adja a szépen szóló ezüst csengelyűmet.

- Eredj, hozz nekem szénát, akkor adok tejet.

Szalad a nyulacska a kaszáshoz:

- Kaszás, adj nekem szénát, szénát viszem tehénnek, tehén ad nekem tejet, tejet viszem cziczának, czicza fogja az egeret, eger rágja a mészáros kötelét, mészáros üti a bikát, bika iszsza a vizet, víz hajtja a köszörűkövet, köszörűkő köszörüli a baltát, balta vágja a fát, fa id'adja a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Eredj, hozz kaszakövet, akkor adok szénát.

Szalad a nyulacska a kaszaköves legényhez:

- Kaszaköves legény, adj nekem kaszakövet, kaszakövet viszem a kaszásnak, kaszás ad nekem szénát, szénát viszem tehénnek, tehén ad nekem tejet, tejet viszem cziczának, czicza fogja az egeret, eger rágja a mészáros kötelét, mészáros üti a bikát, bika iszsza a vizet, víz hajtja a köszörűkövet, köszörűkő köszörüli a baltát, balta vágja a fát, fa id'adja a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

- Eredj, hozz nekem rózsát a kalapom mellé, akkor adok kaszakövet.

Szalad a nyulacska a szép lányhoz:

- Szép lány, adj nekem rózsát, rózsát viszem kaszaköves legénynek a kalapja mellé, kaszaköves legény ad nekem kaszakövet, kaszakövet viszem kaszásnak, kaszás ad nekem szénát, szénát viszem tehénnek, tehén ad nekem tejet, tejet viszem cziczának, czicza fogja az egeret, eger rágja a mészáros kötelét, mészáros üti a bikát, bika iszsza a vizet, víz hajtja a köszörűkövet, köszörűkő köszörüli a baltát, balta vágja a fát, fa id'adja a szépen szóló ezüst csengetyűmet.

Szép lány adott rózsát, rózsát vitte az az irinyó-pirinyó kurta farkú nyulacska kaszaköves legénynek a kalapja mellé, kaszaköves legény adott kaszakövet, kaszakövet vitte kaszásnak, kaszás adott szénát, szénát vitte tehénnek, tehén adott tejet, tejet vitte cziczának, czicza fogta az egeret, eger rágta a mészáros kötelét, mészáros ütötte a bikát, bika itta a vizet, víz hajtotta a köszörűkövet, köszörűkő köszörülte a baltát, balta vágta a fát, fa od'adta a szépen szóló ezüst csengetyűjét.

Szalad a nyulacska nagy örömmel haza. Halljátok-e, gyerekek, mily szépen szól az ezüst csengetyűje!

A felsült róka.

Madár, madár, ide hallgass!
Én vagyok itt a hatalmas!
Fáj a fogam csemegére,
Finom madárpecsenyére.
Vendéged meg hát a rókát:
Dobj le nekem egy fiókát!
Mert különben én nem bánom,
Alattad a fát levágom.
Nyiszi, nyiszi, nyiszitelem,
Fiókádat mind megeszem!

- Vágd, ha tetszik, nyiszi, nyiszi,
Keress olyat, a ki hiszi,
Tudom én azt: levághatnád,
Hogyha volna hozzá baltád.
Róka vagy te, ravasz koma,
Nem favágó, nincs lakoma!
Mindjárt itt lesz az agár is,
A kopó is, a vadász is.
Vágd le fát, nyiszi, nyiszi,
A csacsi tán majd elhiszi.

A kis kukta.

A mama mindig mondta Zsuzsikának, hogy eredj innen cseppem, kicsi bogaram, a Paprika Jancsival, mert útjában állasz az édes mamának. - Zsuzsika nem ment el az asztal mellől, hanem nagy figyelemmel nézte a mamát, a ki éppen az imént készítette el a tálban a kalácsnak való jóféle vajas tésztát.

- Menj el, kicsi lányom, - mondotta kétszer is a mama, - künn a kertben van a Pistika, eredj ki hozzá, lelkem és játszszál vele. Mutasd meg neki a Paprika Jancsit is.

A kis leány azonban csak húzódott féloldalvást az ajtó felé, de nem ment ki. Ne is küldje őt az édes mama, mert lám, olyan jól viseli magát, hogy még! Meg se mukkan. Oda kuczorodik le szépen az apa nagy széke mellé, tánczoltatni fogja a Paprika Jancsit és nem lesz útban. Bizony nem lesz útban...

A mamának pedig annyi most a dolga, hogy azt se tudja, melyiket igazítsa előbb. Apának nevenapja van; délire nagy vendégséget kell csinálni; itt lesz majd a tisztelendő úr, a kasznár bácsi, a néniék és még sokan a bácsik közül. Szintúgy ég a munka. A mama ide is ügyel, oda is; egyik perczen a konyhában van, a másik perczen már ismét a szobában, mert mindenre magának kell vigyáznia, különben nem úgy készülnek el az ételek, a hogy ő szeretné.

A kis Zsuzsika nagyon vigyázott arra, hogy ne kerüljön útba. Kíváncsisága azonban olyan nagy volt, hogy egy alkalmas perczen, a mikor a mama éppen a konyhába ment, fölkapta a földről a Paprika Jancsit, oda húzott az asztalhoz egy széket, arra felmászott és nagy kíváncsisággal nézett bele abba a tálba, a melyben a kalácsnak való jó vajas tészta éppen kelőfélben volt.

Ni! milyen szép fehér tészta...

- Látod Jancsi! Ehez nem szabad ám hozzányúlni.

Paprika Jancsi azonban nem azért volt olyan rossznyelvű legény, hogy ezt az okos mondást válasz nélkül hagyta volna.

- Nem ám annak, a ki nem mer!

- Hallgass, te csúnya! Mama mondta, hogy még útban lenni sem szabad.

- Dejszen, volnék csak én olyan nagy, mint te, majd megmutatnám én, hogy szabad. Még a kezemmel is megmerem. Meg én! Mama úgy sincs itt, még csak meg sem tudná. Tudod mit, Zsuzsika? Én még úgy sem kóstoltam ilyen jó tésztát, fogj meg és tégy bele.

- Nem teszek biz én, Jancsi.

- Nincs merszed, úgy-e?

- Van; de -

- Nincs, nincs, nincs! - nyelveskedett csúfokodva Paprika Jancsi.

Zsuzsika úgy megharagudott, hogy csak megfogta derékon a Jancsit és beletette a tésztás tálba. Jancsi pedig, a kisértő, nagyokat kaczagott magában, hogy ilyen könnyen rosszra csábította a kicsi leányt és a karját emelgette.

- Bátor leányka vagy, Zsuzsika, - mondta hízelgő hangon a semmiházi.

Haj! de rossz vége lett ennek a dolognak nagyon. Az édes mama bejött, meglátta az elrontott tésztát, áristomba zárta a szófogatlan Zsuzsikát és a déli nagy vendégség alatt Zsuzsika bizony ott sírdogált egyedül a gyerekszobában. Abban a perczen azonban föltette magában, hogy soha többé nem enged a kisértésnek és dícséretére legyen mondván, be is váltotta a szavát.

A tündér és a virágok.

Kis babám.
Piroskám,
Hallgass rám!
Egy mesét -
Oh be szép!
Tanúltam a kis angyaltól,
Igen, igen, attól, attól!
Elmondom,
Galambom,
Hallgass, figyelj csendesen:
Úgy mondom csak szívesen...

Piczi tündér vándorlóban
Ágról ágra szállott,
Mint a lepke, úgy szerette
A sok szép virágot.
Georginák büszke serge
Hívta, csalogatta...
„Szépek vagytok, - szólt a tündér, -
Ámde hát mi haszna:
Szépségetek illat nélkül
Bizony nem kell nékem;
Százszor szebbet lelhetek az
Erdőn, vagy a réten.”

És kitárta kelyhét
A királyi rózsá:
Jöszte, édes tündérkém,
Illatot végy róla!
A rózsának szép ruhája,
Pompás az illatja...
„Nem kell, nem kell, - szólt a tündér
Mert tövis van rajta!”
És repült a piczi tündér
Erdőn, bokron által,
Nem törődve, nem gondolva
Tarka, sok virággal,
Egyik szép, de illat nélkül,
Másik nagyon büszke;
Ez itt szép is, illatos is -
Jaj - de szúr a tüske!
Hát ott mi van
A bokorban?
Olyan szépen kékül,
Mintha színét,
Ékét, díszét -
Hozta volna az égből;

Olyan kicsi,
Olyan piczi
A nagy zöld mezőben,
A ki látja,
Megkívánja
Arra elmenőben.

Oh, de pompás,
Biz ez nem más:
Szerény ibolyácska!
Épen olyan,
De komolyan,
Mint egy piczi lányka.
Oh be édes,
Oh be kedves
A lég is körülte!..
És odaér
A kis tündér
Nagyon megörülve,
„Szép ibolyám, kis virágom,
Legszebb virág a világon,
Illatosan, tövis nélkül -
Honnan jöttél, tán az égből?
Akárhonnan, én nem kérdelem,
Itt rejtőzöl nagy szerényen:
Én tégedet megáldalak,
Szeressenek, csudáljanak!

Kis babám,
Piroskám,
Hogy tetszett a mondókám?
Akár tetszett, akár nem,
Én már mostan bevégzem:
Édes piczi, piros lányka,
Légy te is kis ibolyácska!

Susog a szellő.

Susog a szellő
Himbál a káka:
Gyere le hozzánk,
Aranyos lányka!
Egy tündér járt itt
Látogatóba:
Két vízirózsát
Vetett a tóba.
Hófehér színű
Bársony a kelyhe,
Csillogó gyöngy is
Van bele rejtve,
Levele ringó
Lebegő sajka,
Zengő madárcák
Eveznek rajta.
Fehér rózsának
Légy te a párja
Gyere le hozzánk,
Aranyos lányka!

Brekeke és Zsákrágó úrfiak utazása.

A béka összebarátkozott az egérrel.

Eszükbe jutott egyszer, hogy be kellene járni a világot. Tapasztalni, látni, tanulni akartak, hogy azután később hasznát vegyék.

A béka úszónadrágot és kulacsot vitt az útra, az egér pedig esőköponyeget és egy tarisznya kenyérmozsát.

Megindító volt a búcsúzás. Az öreg békák és az öreg egerék egymás keblére sírták a könnyeiket. A kiskorú békatestvérek keservesen vartyogtak, az egértestvérek pedig szívrehatóan czinczogtak.

A falu határán még egyszer visszanéztek. Onnan integettek utolsó búcsút a falujoknak.

A nap melegen sütött. Két papsajtlevelet szakítottak le napernyőnek. Hanem a békának ez nem volt elég. Fürdeni szeretett volna.

- Pajtás, - szólt az egérhez, - fürödjünk.

- Nem vagyok hozzászokva, - felelt az egér.

- Nem tudsz úszni? - kérdezte a béka.

- Bizony, hallod, én sohasem jártam úszóiskolába.

- Nem tesz semmit, - biztatta a béka az egeret, - az én apám úszómester volt a lencsés tóban, magam is úgy úszom, mint a hal.

Az egér végre is hallgatott a szép szóra. A patakhöz ballagtak, a hol a béka letette a kulacsát, az egér pedig az esőköponyegét.

- No, ide vigyázz! - szólt a béka. - A hogy én csinálom, te is úgy csináld, mindjárt az első látásra megtanúlhatod.

Nagyot ugrott a partról a levegőbe s a hátulsó két lábát hosszan kinyújtva fejjel a vízbe ugrott. A víz fölcsapott. A béka eltűnt a habok között, de már a következő pillanatban ott ficzkándozott a víz színén. Szeme csillogott a következő gyönyörűségtől. Szórta, fújta maga előtt a vízgyöngyöket.

- Láttad? - kérdezte az egértől.

- Láttam, - felelt az egér.

- No hát csináld utánam! Ne félj semmit!

- Nem hideg a víz? - kérdezte az egér szepegeve.

- Dehogyan hideg, - felelt a béka. - Olyan meleg, mintha katlanban melegítették volna.

És vígan lubiczkolva csalogatta az egeret.

Az egér belenyújtotta az első lábát a vízbe. A víz csakugyan meleg volt.

Neki futott hát ő is a partról és egy nagy ugrással a vízbe vetette magát.

Lemerült. A víz felvetette. Fuldokolva kapkodott jobbra-balra. Bizony bele is fulladt volna, ha a béka el nem kapja hirtelen a nyakánál.

- Látod, - szólt az egér, - majd belefulladtam. Nem való nekem az efféle mulatság, mert én szárazföldi életre születtem.

Nem is ugrott többé vízbe, csak a parton ülve nézte, micsoda figurákat csinál a vízben a béka. Másnap egy lyukhoz értek. A lyukból egy öreg szürke egér pislogott kifelé.

- Adjon Isten jó napot! - köszöntötte a vándorló egér az öreget.

- Fogadj Isten, mi járatban vagytok? - felelt amaz vissza.

- Vándorúton vagyunk, tapasztalásokat szerzünk.

- Mi a nevetek?

- Az enyém Zsákrágó, a barátomé pedig Brekeke.

- Én Lyukszögi vagyok, - szólt az öreg egér. - Az apád jó czimborám volt, egy tarisznyában ismerkedtem meg vele. Hát szívesen látlak mind a kettőtöket. Forduljatok be.

- Jaj, pajtás, - súgta a béka, - nem szoktam én efféle egérúton járni. Hajós vagyok, tudod, veszedelem nekem a szárazföld.

- Csak gyere utánam, - súgta az egér, - ne félj semmitől.

Sokáig másztak a hosszú és szűk lyukban. Elől az öreg Lyukszögi ment s egy szentjános-bogárral világított a vendégeknek. Egyszer aztán kiértek a lyukból. Egy kamarába léptek, a mely tele volt mindenféle ennivalóval.

- Legyetek vendégeim! - szólt Lyukszögi. - Van itt kalarábé, hagyma, sajt, lekvár, töpörtő, kenyér és még sok mindenféle. Egyetek. Nem sajnálom tőletek.

Volt ott egy drótból készített, gömbölyű kis ház is. A közepén szalonna illatozott.

- Te, Zsákrágó, - szólt a béka a barátjához, - de szeretnék én egy ilyen kis házban lakni! Épen jó lenne a lencsés tó partjára, különösen mikor a gyerekek kövekkel hajigálnak.

- Vigyázzatok, bele ne menjetek! - szólt az öreg Lyukszögi. - Rossz ajtaja van annak a háznak. Ha egyszer becsapódik, nem lehet kinyitni. Szegény megboldogult feleségem is abban a házban veszett el.

Zsákrágó hallgatott is az öreg szavára, de a szeles béka nem nyughatott: beugrott a házba, beugrott épen a ház közepére.

Abban a pillanatban becsapódott az ajtó. A béka fogva volt.

A két egér megrémült. A béka kétségbeesetten ugrált jobbra-balra, úgy, hogy a fejét egész összeverte a drótok között. Hiába, nem nyílt ki többé az ajtó.

Az egerek megkísérlették szétrágni a házat. Nem lehetett. Hát csak sírtak ott mind a hárman: az egerek kívül, a béka meg belül.

Egyszer csak kinyílik a kamara ajtaja. Belépett egy asszony. A két egér elsurrant.

Mikor az asszony meglátta a békát, felsikoltott:

- Jaj, hogy kerül ide ez a kecskebéka! - kiáltotta, - soha hírét nem hallottam, hogy a béka szalonnát evett volna.

A kiáltásra befutottak többen is és egy bátrabb fiú kinyitotta az egérfogó ajtaját. A béka egy óriási ugrással menekült a saláták közé.

- Meg kell fogni! - kiabálták a gyerekek, de a béka szerencséjére megtalálta az egérlyukat, a melyiken bejöttek és eszeveszetten menekült.

Most már otthon vannak mind a ketten. A béka feje be van kötözve méntalevelekkel. Éjjel a holdvilágnál hosszan beszélnek a kalandjaikat. Magam is tőlük hallottam.

A dalos béka.

Tó partján a béka
Egyszer azt álmodta,
Hogy egy dalos tündér
Homlokon csókolta.

A fülemilére
Rá is förmed hamar:
Tanuljon meg tőle,
Ha dalolni akar!

Elkezdi nótáját
Nagyhangon brekegve...
Támad is nevetés
Mindjárt a berekbe'.

Dülöngnek a füvek
Ki jobbra, ki balra,
Még a kis czirpelő
Tücsök is kaczagja.

Az ítélő bíró
Pápaszemes gólya:
„Nem szép ez a nóta!
Csúnya ez a nóta!”

Csőrével bekapja,
Béka végsőt brekken...
Fülemile csattog
Virágos berekben.

Utazás a vízirózsán.

- Mariska eljössz-e velem? Kérdezte Laczika.

- Elmegyek.

- Tudod-e, hová?

- Nem tudom.

- No hát ne is kérdezd. Jőjj csak.

Elindultak. A kertajtónál megállott Mariska.

- Ha kimegyünk a kertből, meg kellene mondani anyuskának.

- Nem szükséges. Itthon leszünk, mielőtt besötétedik.

Keresztül mentek a mezőn, mely a kert mögött terült el és keresztül a kis nyírfa-erdőn is. Most egy nagy dombhoz értek, arra is fölmásztak. Laczi fütyörészve ugrált előre, de Mariska már nagyon fáradt volt. Alig tudott utána topogni.

Laczi észrevette, eléje futott s gyöngéden átölelte a derekát.

- Gyere, kicsi húgom, majd én segítek neked!

Olyan jó, olyan kedves tudott lenni Laczi, a mikor akart.

Felmentek a dombra, lementek a dombról és túl a dombon, a zöld mezőn is túl, elértek a Tündér-tóhoz, mely olyan nagy volt, mint a tenger. Legalább Mariska azt hitte, hogy épen olyan nagy. És hitte azt is, hogy ebben a tóban igazán tündérek laknak s hogy ott a távoli kék hegyekben a kis manók tanyáznak, a kik minden éjjel kijönnek arany-ezüstbányájukból s együtt táncolnak a vízitündérekkel a virágos réten, ezüstös holdfénynél.

Ehez a tóhoz a gyermekeknek nem volt szabad egyedül lemenniök. Azért ment Laczi titokban el.

Mariska aggodalmasan tekintett körül.

- Menjünk haza, Laczi. Tudod, hogy nem szabad ide jönni.

- Oh, te kis csacsi! Hiszen haza megyünk, de előbb szedünk ezekből a gyönyörű vízirózsákból. Azért jöttünk ide. Viszünk anyuskának egy nagy bokrétát. Meglásd, hogy fog örülni neki!

Letört egy faágat egy közeli bokorról, letérdelt a víz partjára s a fa-ág segítségével közelebb húzta a nyíló, pompás fehér vízirózsákat s egyenként szakította őket le.

Mariska oh, hogy félt.

- Beesel a vízbe, Laczi, - szepegte s megfogta a Laczi kabátját, úgy tartotta.

De Laczi csak nevetett. Nem félt egy cseppel sem.

Már egy egész halom vízirózsa hevert a parton, a fűben.

- Így, most elég lesz, - mondta Laczi, - Kössük össze.

Leültek egymás mellé s kötözni kezdték a virágokat. Csak most érezték, hogy milyen fáradtak voltak. Különösen Mariska; már kezdett álmosodni is.

- Egy kicsit még pihenünk, - szólt Laczi - aztán indulunk hazafelé. Ha nagyon fáradt vagy, Mariskám, majd az ölemben viszlek. De nini, milyen gyönyörű szép vízirózsa! Azt az egyet még leszakítom!

Egy hófehér, teljesen kinyílt, pompás vízirózsa közeledett lassan úszva feléjük a vízen.

A rózsza kelyhében egy iczi-piczi kis tündérke állott, hófehér rózsaszírom ruhában, aranyszőke hajjal, fején fényes gyöngy koronával, kezében piczike aranyos evező-lapáttal. Azzal kormányozta a rózsza-csónakot.

- Ne féljetek, - mosolygott nyájasan a gyermekekre. - Nem bántalak. Én vagyok a vízi-tündérek királynője. Sajnálom ugyan, hogy annyi szép rózsza-csónakot szakítottatok le, de sebaj. Terem helyébe más. Szerencsétek, hogy a csónakokban nem evezett épen egyik sem a tündérek közül.

A két gyermek annyira elbámúlt, hogy szólani sem tudott. A tündér hangja úgy csilingelt, mint valami kis ezüst csengetyű.

- Én szeretlek titeket, gyermekek, - csilingelte. - Tudjátok mit? Üljetek ide mellém a csónakba, majd elviszlek a palotámba!

- Csodás dolgokat fogtok látni, gyermekek. Kristály palotát, színes kagyló butorokkal, zöld moha-kertet, kláris-fákkal, igaz gyöngyből virágokkal. Az aranyhajú vízitündérek ott tánczolnak a piros klárisfák alatt s ezüst-halak a szolgák, ott úszkálnak körülöttük és vigyáznak mindenre.

- No csak rajta! Ide mellém, gyermekek, - nevetett a vízitündér vidáman.

Laczi óvatosan lépett bele a vízirózsa kelyhébe. Nem akarta bevallani maga előtt sem, de egy kissé remegett, hogy mindjárt elsüllyed a kis csónak. De csodálatos! oly könnyen elfért a rózsza kelyhében, mintha ő is csak olyan picziny lett volna, mint a tündér.

Most besegítette a tündér Mariskát is, ki reszketve ült Laczi mellé. Pompásan elfért ő is. A rózsza még csak meg se billent.

Arany evező-lapátjával kettőt-hármat fordított a tündér s már ott voltak a kék víz közepén.

Ekkor egyszerre megállott a rózsza. Szirmai egymásra hajoltak, bezárultak a gyermekek és a tündér feje fölött s a rózsza lassan kezdett alámerülni a vízben.

- Jaj, megfuladunk, - rebegte Mariska.

De nem történt semmi bajuk. Csöndes libegéssel értek le a tó fenekére.

Egyszerre három ezüsthalszeme suhant oda, szétválasztották a rózsza szirmait s alázatos köszönéssel segítették ki a tündér-királynőt.

A két gyermek láttára kissé meghökkentek, de a királynő halkán szólott nekik valamit, arra a halak némán meghajoltak, odasuhantak Laczihoz és Mariskához és kísérették őket is.

Laczi és Mariska ámulva néztek körül.

Egy nagy kert közepén állottak. És milyen kert volt ez! A kanyargós utak apró, ezüst halpénzzel voltak behintve főveny helyett. A virág-ágyakban mindenféle furcsa virágok pompáztak, sással, iszalaggal vegyítve. Itt-ott nagy kövek, sziklák sötétzöld mohával, tapadós moszattal borítva és a sziklák alá picziny mohadíványok voltak készítve, előttük kagyló-asztalkával. Magas, piros kláris fák terjesztették szét a virágok fölé leveletlen ágait és mindenfelé, a sziklákon, a virágok között, a kláris-fákon csillogó, színes, gyönyörű kagylók és csigaházak.

Három zöldruhás kis vízitündér jött most összefogódzva az ezüstpikkelyes úton. A hajukba fehér vízililiom volt tűzve s halvány-rózsaszín fátyol lengett a vállukról hosszan utánok.

Édes, csengő hangon énekeltek egy halászdalt és az énekük úgy hangzott, mint egy kristálytiszta kis hegyi-patakocska csobogása.

A tündér-királynő magához intette őket, valamit mondott nekik, mire ők is mélyen és némán meghajoltak, miként a halak.

- Gyermek, - fordult most a királynő Laczihoz és Mariskához - a zöldruhás tündérek körülvezetnek a kertben és a palotában s megmutogatnak nektek mindent. De jegyezzétek meg magatoknak: semmihez sem szabad hozzányúlni, semmit sem szabad elvenni. A melyik megszege a tilalmat, azt büntetésül azonnal hallá változtatom!

A tündérek közrefogták a gyermekeket s barátságosan beszélgetve indultak meg velük a kertben.

Megmutogatták nekik a tündé kert minden csodáját; elvezették a kristálybarlangokhoz, hol halfarkú víziszörnyek állottak őrt. Bent a barlang igazgyönggyel volt kirakva. Olyan fényesség volt a barlangban, mintha millió gyertyával lett volna kivilágítva.

Elvezették a királyi palotába is és még csak ott ámult-bámult igazán a két gyermek. Azt sem tudták jóformán, ébren vannak-e, vagy álmodnak? A hány terem, annyiféle színű volt: egyik kék, a másik zöld, a harmadik rózsaszín, a negyedik piros. És mindegyik teremben garmadával fölhalmozva a sok igazgyöngy, drágakő, arany meg ezüst. Mindenfelé, a merre néztek, fényes, színes kagylókból csodaszép dolgok, ember nem látta játékszerek, mikre csak nézni is csupa gyönyörűség volt, hát még ha játszani is lehetett volna velük! Hát még ha hazavihették volna!

De a zöld ruhás kis tündérek éberem figyeltek reájok.

Apró aranyhalak úszkáltak körülöttük; ezek voltak a legbensőbb királyi szolgák, kik ügyeltek mindenre és folyton rendezgettek, igazítottak és vigyáztak, hogy kár ne essék semmiben.

Egyszerre csak föltárult egy nagy terem ajtaja s hat gyönyörű kis vízicsikótól húzva, aranyozott kagylókocsiban ott termett előttük a vízikirály. Zöld szakállá térdéig ért, feje mintha nedves zöld mohával lett volna benöve. Csúnya volt nagyon, meg is ijedt tőle Mariska és félve símúlt Laczi mellé.

Laczi nem látott semmit, csak a gyönyörű kis vízi-csikókat. Micsoda pompás dolog volna, ha ő ezeket a kis csikókat elvihetné magával, az aranyos kagylókocsival együtt! Hogy bámúlnának a pajtásai, ha megmutogatná nekik! Ilyen játékszere nincs egyiknek sem!

A vízikirály kiszállott a kocsiból s felment a királyi trón zöld bársonnyal bevont lépcsőin. Mariska borzadva látta, hogy a vízikirálynak halfarka van s kezén, az ujjai közt, úszóhártya.

Laczi csak azt látta, hogy a kagylókocsit kivitték a vízicsikók a teremből s ott állottak meg épen az ablak alatt, a kertben.

- Szökjünk ki, Mariska! - súgta halkán Laczi. - Felülünk arra a kis kocsira s magunkkal visszük! Hogy fognak majd csodálkozni atyuskáék!

- Nem, Laczi, nem! - súgta vissza Mariska. - Tudod, mit mondott a tündér? Semmihez sem szabad hozzányúlni!

- Ejh, olyan gyorsan elhajtok én azokkal a kis csikókkal, hogy észre sem veszi senki!

- De ha nem szabad, Laczi!

Laczi nem felelt semmit, mert e perczen belépett a vízikirály leánya is, a tündérr királynő, a ki őket odavitte. Vele ment egész udvari kísérete, több mint száz szebbnél-szebb apró tündérke, kik tánczolva, énekelve lejtették körül a királyi trónt. Csodálatos zene hallatszott valahonnan, mintha a békák megtanúltak volna különféle hangszereken játszani és bűbájos hangon énekelni.

Most megnyíltak a terem összes ajtói s az aranyhalak nagy, hosszú asztalokat vittek be, melyek terítve voltak a legkülönbélebb, legpompásabb csemegékkal. Mintha ki lett volna válogatva mindaz, a mit Mariska és Laczi a legjobban szerettek.

Apró, zöld moha bársonyszékeket is vittek a szolgák, sűrögtek, forogtak, egy pillanat alatt elrendeztek mindent; a vízikirály leszállott trónjáról s nyájasan intett a gyermekeknek, hogy üljenek le melléje.

Mariska kissé fölbátorodva nézett reá s meg akarta fogni a Laczi kezét, hogy odamenjenek.

De hol volt Laczi? Ijedten nézett körül.

Nem látta Laczit sehol.

A béka-zene egyszerre elhallgatott, a tündérek szétrebbentek, a vízikirály arcza elsötétedett s a tündérr királynő liliompálczájával odamutatott az ablakon át, a kertbe.

Laczi észrevétlenül kiszökött a teremből s most ott állt a vízicsikók mellett. Felugrott a kagylókocsira, kezébe ragadta a gyeplőt s megsuhogtatva az ostort, el akart szökni a kocsival. De a kis csikók nem mozdultak. Laczi csak rángatta a gyeplőt s rájuk suhintott az ostorral.

Ebben a pillanatban ott termett a vízikirály, a tündérr királynő és az egész udvar. Közrefogták a kocsit és Laczi ijedten látta, hogy nem szökhetik el. Mariska is ott volt és sírva kapaszkodott belé.

- Engedetlen voltál, - kiáltott haraggal a tündérr királynő - vedd méltó büntetésedet!

Megérintette liliompálczájával s abban a pillanatban Laczi ezüstpikkelyes hallá változott. Kétségbeesetten, szomorúan csapkodta a vizet, kiáltani, szólni akart, de nem tudott. A halak némák. Csak vergődött, úszkált ide-oda és képzeletében már látta, hogyan akad bele egy halász-horogba, miként húzzák ki a szárazra, mint kerül eladásra és aztán utoljára miként sütik-főzik meg!... Térdre akart borúlni a tündérr királynő előtt és bocsánatért könyörögni - de hiszen letérdelni nem tudott.

A tündérr királynő most Mariskához fordult.

- Neked megengedem, hogy visszatérj a földre és mert jó voltál és engedelmes, vihetsz magaddal innen, a mit csak akarsz!

Mariska sírva rázta meg fejét.

- Én csak Laczival akarok elmenni!

A tündérr királynő szeliden mosolygott.

- Vidd hát magaddal Laczit! Tedd otthon egy csöbör vízbe, ott jól meg fog élni!

Szomorúan, sírva fogta Mariska karjai közé a hallá változott Laczit, a tündérr királynő beültette ismét a vízirózsa kelyhébe s az lassan szállott velök fölfelé a tó fenekéről.

De jaj, milyen szomorú utazás volt ez!

A Laczi hideg, pikkelyes halteste odasímúlt Mariskához, feje bánatosan csüngött alá.

- Oh, Istenem, Istenem, - zokogott Mariska - mit fognak mondani anyuska és édes apa, ha meglátják, hogy hal lett belőled!

*

- Csak csendesen, gyermekek, ne féljete! - hallatszott most édes apa szava.

Mariska felnyitotta szemét.

Kocsin ült, feje az édes apa ölében s a kocsi mellett kétfelől két ember haladt lámpással.

Sötét este volt már.

- Hol van Laczi? - kiáltott Mariska ijedten, hogy kihullott karjai közül a hallá változott Laczi.

- Itt vagyok, - nyögött mellette valaki keservesen. - Oh, Mariska, ne tegyetek a csöbör vízbe, nagyon hideg lesz!

- Nem, nem, - motyogta Mariska félálomban s kinyújtva kezét, megtapogatta Laczit. Nem volt azon egy csöpp pikkely sem.

- Csak csendesen, gyermekek, mindjárt otthon leszünk, - hallatszott ismét édes apa szava.

A két gyermek elhallgatott, ismét behunyta szemét és aludt tovább.

A kocsi lassan gördült tova a hepe-hupás úton s vitte őket hazafelé.

TARTALOM.

- A százlevelű csudafű. Irta *Benedek Elek*
Csitt, valamit súgok, hékám! Irta *Pósa Lajos*
A Béka és a két daru. Népmese
Csali mese. Irta *Simonyi Zsigmond*
Peti szerencséje. Irta *Kozma Andor*
A fehér egerek királynéja. Irta *Tábori Róbertné*
Levelet ír Rózsika. Irta *Pósa Lajos*
A farkas, róka és teve. Irta *Herrmann Antal*
Aranyos Katicza meg a tündérbabák. Irta *Egri György*
Ernő, Ödön, Ilonka. Irta *Pósa Lajos*
Jaj, jaj! Irta *Herczeg Ferencz*
Falusi reggel. Irta *Herman Ottóné*
A pórúl járt kutyus. Irta *Rákosi Viktor*
A mumus. Irta *Pósa Lajos*
A világtalan király. Irta *Berta néni*
Nagy út. Irta *Pósa Lajos*
A róka, a bagoly meg a szarka. Irta *Herrmann Antal*
Hull a hó. Irta *Benedek Elek*
Nagyapó sípja. Irta *Pósa Lajos*
Sárkány-história. Irta *Fái J. Béla*
Ferike-Mariska. Irta *Fülöp Áron*
A törpék kincse. Irta *Faylné Hentaller Mariska*
A kis egér farkinczája. Irta *Simonyi Zsigmond*
Játékok.
Anya születése napjára. Irta *Pósa Lajos*
Nini kácsa! Irta *Kóbor Tamás*
Virág nyílik... Irta *Pósa Lajos*
Az oroszlán. Irta *Gárdonyi Géza*
A vitéz Erzsike. Irta *Murai Károly*
A vörösbegy. Irta *Pósa Lajos*
Két jó testvér. Irta *Kecskeméti*
A dalok királya. Irta *Pósa Lajos*
A csengetyűs nyulacska. Irta *Pósa Lajos*
A felsült róka. Irta *Pósa Lajos*
A kis kukta. Irta *Abonyi Árpád*
A tündér és a virágok. Irta *Komócsy József*
Brekeke és Zsákrágó úrfiak utazása. Irta *Gárdonyi Géza*
A dalos béka. Irta *Pósa Lajos*
Utazás a vízi rózsán. Irta *Tutsek Anna*